6137 Ն· 1888 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 20 ՍԱԼԸ — 29 ՈՒՆՋՈՒ ՈՒԵՆԷ — ԱԼԱԴ· ՅՈՒՆՎ· 1 — Ն· 6137

20 ՓԱՐԱ

Ղազէթամըզ հէր կիւն ջըզար:

ԳԻԵԱԹԱՐ

Սեռեյիր Մ·ճիտ 8
Այրը այլըզ 4
Բօսբա իւճրէքի պիզի այիտ տիր . .

Անկիւանի Էջիրեար

20 ՓԱՐԱ

Դայաբատա, Ազապ-գաբուսուսնտա, Զեղմէ մէյտանընտա, Ֆուրուսնուն զարշըսընտա, 298 Ճիւմէրօլու Մանզուսմի էնքեար մարպասասընտա:

ՍԱՀԻՊ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ Ե· ՓԱՆՈՍԵԱՆ

١٣٠٦ ՐԷՊԻԻԼԱԹԸՐ ٢٩

١٣٠٤ ՔԻԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼ ٢٠

ԲՕԼԻԹԻԹԻԵԷ

Պու կիւնքիւ Թէլէկրաֆ գըսմը-մըզտա կէօրիւլտիւկիւ վէճՀլէ, Սըրպիանըն իշլէրի տիւզէլմէք իւզ-րէ տիր։

Դրալ Միլան իլէ Բատիդալլար արասընտա իթիլաֆ հասըլ օլմուշ տուր։

Ավսթրիա վէ Ինկիլիզ զաղէթա-լարը, Դրալա գօրգու վէրմէք, վէ Սըրպիա իշլէրինի չըզըրընտան չըգարմադ իշլիւն, էրէնիճէ եաբմա հավատիսլէր նէշը իթմէշլէր իսէ տէ, Դրալ Միլան մէրա կիպի իշլինէ սահիպ տուրուզ, Սըրպիա իշլէ-րինի աղ չօգ սըրատա գոյմուշ վէ պու սուրէթլէ սուլհրէրվէրանը մէՀՀուն էթմիշ տիր։

Պուլկարիսթանա կէլինճէ, շու զէմանտաքի հալի ֆէնա հավա-տիսլէրէ սէպէպ օլմուշ տուր։ Պու կիւնքի Թէլէկրաֆ գըսմըմըզտա կէօրիւլտիւկիւ վէճՀլէ, բրէնս Ֆէր-տինանտ պու շահիալարը Թէզգի-պէ միսարէաթ իթմիշ տիր։

Պու կիւնքի Թարիդ, Բրէնսին պէհանաթընտա, հէյլէթի մի-տիրանտէն իսթիֆա էթմիշ օլան մուհաֆազաքարանտէն Մ· Իս-թոիլօֆ վէ Նաչովիչին, Զանգօֆ վէ Գարավէլօֆ թարաֆտարլարը-նա իլիթիհադ իտէրէք, հէյլէթի հաղըրէէ միւչքիլաթ չըգարա-ճադլարը շահեաթընտն հիւքմ վէ մահիեէթինի թահտտա մադսէտի պուլունտուղունու պէհանտէն սօն-րա, շու միւթալեաան պի հադդին սէրտ էթմիշ տիր։

Հէր նէ հալ իսէ, Պուլկարիս-թան իտարէսինին չէքլի հաղրը, Պէրլին ահտնամէսի խարիճինտէ պուլունտուղճա, իլէրիտէ, պիր թադըմ մէսաեիլի միւթէատտիտ-նէ իսթիտտալար կէօսթէրմէսի, վէ չըմալ իլէ զարպտան միւսթէ-լիֆ բիւզկէարլարը էսէսինի թէս-հիլ էթմէսի թադիի տիր։

Ինկիլիթէրա իլէ Ալմանիա արա-սընտա, Աֆրիդաճա ըէգատէթ կիթկիտտ թէզահիւտ իտիւօր։

Սօն խապէրլէրէ կէօրէ, Աֆրի-դա մէրքէզինտէ պուլունան Մօ-ըէմի գրալարը, Ինկիլիթէրա հը-մահէսինի գապուլ էթմիշ տիր։ Պու պէլտէ, 400 միւրէպպա միլտէն իպարէթի օլսաղ, չըմալէն Զանպէզ, ճէնուպէն Գալահարի սահարասը, շարգէն Ինկիլիթէրա նուֆուզու թահթընտա պուլունան Խամա գը-բալարը վէ զարպէն Ալման հըմա-հէսինտէ պուլունան Ցամարալան իլէ մահտուտ, վէ ավը իլէ էճզա-յի մատէնիէսի պօլ տըր։

Ինկիլիթէրանըն պու մուաֆֆա-գիեէթի Ալմանեաա իեի կէօրիւն-մէմիշ օլմաղլա, Ալման զաղէթա-լարը աճըլարընը սէթը իտէմէօր-լար։

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

ԹԷՎՖԻՀԱԹ ՎԷ ՆԻՇԱՆ

Գանտիա միւթէսարրըֆլըղընա թաեին օլունան սաատ· Մէհմէտ Ալի բաշաեա բիւթպէյի միրիմի-րանի,

Խարիճիեէ թէրճիմանը սաատ· Միքայէլ էֆէնտիեէ բիւթպէյի ուլէա սընըֆը սանիսի թէվճիհ,

Ցախիլիեէ նազրը տէվլ· Միւ-նիր բաշա հաղրէթլէրինին հարէմի ալիէրի իսմէթլու հանըմ էֆէնտի հաղրէթլէրինէ պիրինճի Շէֆգաթ, Թօբխանէ իմալաթ նազրը սաատ· Մէյեիտ բաշա հաղրէթլէրինին հա-րէմի ըֆֆէթլու հանըմ էֆէնտիեէ իբինճի Շէֆգաթ նիշանը իհսան պույրուլմուշ տուր։

Էվվելճէ եազարղըմըզ վէճՀլէ, Թարաֆը էշրէֆի Բաթիշահիտէն, տիւն ագշամ, Ավսթրիա սէֆիրի ճէնապլէրինէ, պիր զիեաֆէթի միւքէմմելէ քէշիտէ պույրուլմուշ տուր։

Սէֆիր ճէնապլէրի, թաամտան էվվել վէ էնայի թաամտա իլթի-ֆաթը Բաթիշահիեէնաեիլ օլտու-ղու կիպի, խիթամը զիեաֆէթտէ տախի, հուզուրը Բաթիշահիեէ գա-պուլ օլունարագ, հագլարընտա պէղլի իլթիֆաթ պույրուլմուշ վէ միւշարիլէ տէֆթարլէ արզը շիւք-բան էթմիշ տիր։

Պու զիեաֆէթտէ էքսէր միւ-քէյա վէ բիճալ հաղարաթը վէ Ավսթրիա սէֆարէթի միւսթէշար վէ պաշ թէրճէմանը հաղրը պու-լունմուշլար տըր։

Իտարէյի մախսուսէտէն, Ալյվա-լըզ խաթթը իշիւն հաֆիթաաա պէր բօսթա քիշատ օլունմուշ տուր։

Բաթէնթ մուասէլաթը թահրի-բիեէսինին թէսհիլ վէ թէսբիի ղրմ-նընտա, Շէհիր էմանէթինտէն, Ցէր-սատէթտէ պուլունան էնտաֆ վէ թիճճարը իսմ ու սէնաաթ վէ սաեիրլէրինի հավի պիր տէֆթէր թանզիմ օլունարագ, Մալիեէ նէ-զարէթինէ իրսալ օլունտուղու ի-շիտիրմիշ տիր։

Բօսթա նիզամնամէյի տախիլի-սինին 16ընճը մատտէսինէ աթի ֆըզրաթ իլավէ օլունմուշ տուր։

«Թէահիւտ իթտիրիմէնէն մէք-թուպլար իւճրէթի, միւրսէլիւնլէ, հ թարաֆընտան իբի դաթ ալընմադ իւզրէ, միւրսէլ, մէրքէզլէրտէն պի-լա իւճրէթ բուլուղ օլարագ, դա-պուլ վէ սէվգ օլունապիլիր։»

Մալիեէ նէզարէթի տաեիրէսինտէ օլմադ վէ, ուսուլը տէֆթէրի վէ կէօմրիւք հիսապաթը վէ ֆէն-նի ումուրը հիսապիեէ թէտրիս օ-լունմադ իւզրէ, պիր մէրթէպ քիւ-շատնա դարար վէրիլտիկի իշի-տիրմիշ տիր։

Մէքթէպի մէզքիւրը միւտաէ-թի թահսիլիեէսի 3 սէնէ օլուպ, իքմալը թահսիլ իտէնլէր, մալիեէ վէ ըուսումաթ մուհասէպէսի իլէ մանթահրիր պաշրիթապէթէ թա-եին օլունաճաղլարը բիվահէթ օ-լունուեօր։

Պու կիւն Ֆրէնկլէրէ Եըլ պաշը եօրթուսու տուր։

Պու քէրրէ տախի թըպպիեէ վէ ասքէրիեէ մէքթէպլէրի, իասթա-խանէլէր, թէֆթիշ գօմիսիօնը վէ պաղը սէրասքէրինին էքսէր զա-պրթան վէքիթէպէսինէ յուլիս մա-աշը վէրիլմիշ տիր։

Տիւն կիճէ դասը գարիեէսինտէ հարիդ ղուհուր իթմիշ իսէ տէ, տէրհալ պասսըրըլմըշ տըր։

Թիճարէթ վէ նաֆիա նէզարէ-թինտէն, պու քէրրէ, թաամիմէն եազըլան պիր թահրիրաթտա, 1303 սէնէսի մարտ 22 թարիխինտէ նէշր օլունան միւրապէհա նի-զամնամէսինին կիւնճիւ մատտէ-սինտէ, իդրաղաթ ֆաեիղի, դաշ սէնէ միրուր իտէր իսէ իթսին, նի-հաեէթ ըէս իւլմալ մըդտարընը թէճավուզ իթմիեէճէք տիր։ ըէէս-իւլմալը թէճավուզ իտէն ֆաեիղի հիւքմ իթմէքտէն պիլճիւմլէ հիւք-քեամին մէՀՀու օլտուղու, անճադ նիզամնամէյի մէզքիւրուն թարի-խի նէշրինտէն էվվել թէրաքիւմ իտիպ, ըէէսիւլմալընը թէճավուզ իտէն, վէ թահթը հիւքմէ ալընմամը օլան ֆաեիղլէրին թէմամէն թէսվիեէսի, Շուրայի տէվլէթտէն պիլտիրիլմիշ օլմաղլէ, շու հալտէ, թարիխի մէզքիւրտէն էվվել թէ-րաքիւմ իթմիշ օլան ֆաեիղլէրին էսկի նիզամնամէ, վէ թարիխի մէզ-քիւրտէն ասնրաքի ֆաեիղլէրին, եէնի նիզամնամէ մուճիպինճէ, ի-թասը լազըմ կէլտիկի պիլտիրիլմիշ տիր։

Թիւթիւն ՐԷժիսի հիսսէտարանը, կէչէն չարշէնպիէ կիւնիւ, Մ· Էմին Տրվօնըն բիհասէթի թահթընտա օլարագ, մէճլիսը ումումի սուրէ-թինտէ իճթիմա իլէմիշ տիր։

Ռէժի շիրքէթի նիզամնամէի Ցա-խիլիսի ահքամընճա, մէճլիսի ու-մումինին թէշէքքիւլ իտէկէլմէսի լիչին, մէճլիս ազասընըն ագալ-լի օն պին ատէտ հիսսէեէ, եանի սէնէտաթը մէվճուտէնին նիկիրմի-տէ պիր նիսպէթինտէ հիսսէ սէ-նէտաթընա, էսալէթէն վէ եա վէ-քեալէթէն մալիք օլմալարը լազըմ կէլիր։

Զարշէնպիէ կիւնիւ իճթիմա ի-տէն մէճլիսի ումումի ազասը՝ 111 790 ատէտ հիսսէ սէնէտաթը ասհ-ազընտան վէ եա վէքիլլէրինտէն միւրէքքէպ պուլունմուշ, վէ պու սուրէթլէ, մէճլիս՝ շէրաիթի լազը-մէսի հաեիղ պուլունմուշ տուր։

Նիզամնամէի տախիլինին 31ինճի մատտէսի ահքամընճա, մէճլիս ազասը միանընտա, էն զիեատէ հիսսէ սէնէտաթընա մալիք օլան իքի զաթըն թէֆրիդի արաեա մէ-մուր օլմալարը լազըմ կէլմէքլիք-տէն, 40 պին հիսսէեէ մալիք օլան Պանդ Օսմանի վէքիլի Մ· Ֆոն Հա-աս վէ 30 պին հիսսէեէ մալիք օ-լան Դրէտի Անշթալթ Պանդասը վէքիլի, պու պասստէ թաեին օլուն-մուշլար տըր։

Մուամէլաթը մէզքիւրէնին իճ-բարընտան սօնրա, մուամէլաթը սէնէվիեէ հադդընտա թանզիմ օ-լունան բաբօրթօ օգունմուշ տուր։ Մէզքիւր բաբօրտան անլաշըլըզը-նա կէօրէ, տուխան «ըէֆթիյէ» ըէսմինին իպդասըյլա շիրքէթ սեր-մաեէսինին թէնզիլինէ տայիր հիւ-քիւմէթի Ցէնյիեէ նէզտինտէ իճբա օլունան թէշէպպիւսաթ, մէճլիսի իտարէսինին արզու իյլէտիկի տէրէ-ճէտտ սիւրաթլէ թէսվիեէ օլունա-մասըզընտան, խիթամ պուլան սէ-նէյի մալիյէ հիսսապաթընըն թէպ-լիղի իչին, իճթիմաը լազըմ կէլէն մէճլիսը ումումիեի թէէխիրէ գա-բաբ վէրմիշ տիր։

Շիրքէթին պիլանչօսընտա 105, 364 լիրաի Օսմանի իլէ 77 ղրշ· պիր թէմէթթիւ հասըլ օլմուշ օլ-մաղլա, մէճլիսի իտարէ, թէմէթ-թիւի մէզքիւր իլէ կէչէն սէնէլէր զարարընը թէնզիլինի թէքլիֆ էթ-միշ, վէ պու թէքլիֆ տախի գա-պուլ օլունմուշ տուր։

ՄԷՍԱԵԻԼԻ ՀԱՋԸՐԷ

ԹԻԷԼԷԿՐԱՖ

Բօսթա 30 դեկտ.

Մ· Կրիմալտի, մալիեէ· Մ· Բէ-բաձի, խազինէ· վէ Մ· Միչէլի, գի-բաաթ վէ թիճարէթ նէզարէթլէ-րինէ թաեին օլունմուշլար տըր։

Վիէննա 30 դեկտ.

Սօֆիատան կէլէն խապէրլէրէ կէօրէ, բրէնս Ֆէրտինանտ, պիր զաղէթաճը իլէ վուգուս պուլան միւլազաթընա, Պուլկարիսթա-նըն պաղը մուամէլէեի սէրսէրիլէ-րի պուլունտրզընա տաեիր օլան ֆիքիր աղէյհինտէ չէտիտէն բրօ-թէսթօ էթմիշ տիր։

Բարիզ 30 դեկտ.

Աեան վէ մէզուսան մէճլիսլէրի, իճթիմալարընը թաթիլ էթմիշլեր տիր։

(Լէվանթ Հերալտ զաղէթասընա մախ-սուս տուր։)

Սօֆիա 30 դեկտ.

Սօպրանիեէ մէճլիսի, իխթիլալ-ճը բուէստասը միւսթէնա-օլարագ, պիլճիւմէ բօլնթիգա միւլթէճիլէ-րի լէհինտէ, ահվը ումումիեէ ըէյ վէրիլմիեէ սօնրա, իճթիմա թաթիլվէ թէէխիր օլունմուշ տուր։ Պու թէտպիր, իսթէնիլտիկի կիպի թաթպիդ օլունապիլիպ, պէհպաշը Բօբօվա տախի շիւմուլի օլմաղլա, մուամիլէյհ, քէնտի բիւթպէ վէ մէվգիսինտէ թէքրար իսպդա օլուն-մուշ տուր։

Բրէնս Ֆէրտինանտ թարաֆընտան, մէճլիսին թաթիլի իճթիմաը հասէպլի իլէ, ահթի նութդ իյրատ օլունմուշ տուր։

«Մէպուսան միւսիլէր,

«Պու քէրրէ խիթամ պուլան իճ-թիմա էնտասընտա, միւզաքէրա-թընըզտա իճբա իթմիշ օլտուզու-նուզ խայրը վէ սէվէրէտար զայ-բէթինիզտէն տօյաեը, թէշէքքիւր իտէրիմ· Միւզաքէրէ վէ դապուլ իթմիշ օլտուզունուզ գանունլար վէ քէզալիք, էնվայի թէքլիֆլէր, սի-զին, մէմլէքէթին մէնաֆիինէ դի-եատ իթիմատ իթմէքտէ օլտու-զունուզա տէլիլ տիր։ Սիզին չէվգ-վէ դայրէթի վտթանէրվէրանէ-նիզտէն տօյաեը, թէքրար արզը թէշէքքիւր իտէր, վէ մէքանընը-զա, պախթիարլըզլա ավտէթ իթ-մէնիզի թէմէննի իլէ, միլլէթ մէճ-լիսինին իչտու ցինճի իճթիմաընընը խիթամ պուլտուզունու պէհան ի-տէրիմ»։

Պէլկրատ 30 դեկտ.

Պէօհիւք միլլէթ մէճլիսի, պու կիւն, թէշէքքիւլ իթմիշ տիր։ Գօսթա Թաուշանօվիչ, Բատիդալ բարթիսի թարաֆընտան քէնտի-լէրինին էն սատըզ բուէսասընտան առտ օլունմաղլա, բէհիսի եվվել, վէ Ռիսթա Բօբօվիչ, բէ-հիսի սանի ինթիխապ օլունմուշ-լար տըր։ Մէճլիս, էմրի Դրալի ի-լէ քիւշատ օլունտուպ, գանունը ե-սասի լահիհասը թադատիմ օլուն-մուշ տուր։ Իչին միւսահիտ սու-բէթլէ թէսվիեէ օլունաճաղը հէր ճիհէթլէ ֆէհմ օլունուեօր։

Օտէսա 30 դեկտ.

Օտէսա տէնիզի ատնմուշ օլմաղ-լա, սէյրի սէֆաեին թաթիլ օլուն-մուշ տուր։ 60 դատար Ինկիլիզ սէֆաեինի, լիմանտա պուղլար ի-չինտէ գապթ օլունմուշլար տըր։ Տիւն հարէքէթ իտէճէք օլան բօս-թա, լիմանտան չըգամամըշ տըր։

ԲՕՍԹԱ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐԸ

Լօնտրա 28 դեկտ.

Թէհէրանտան կէլէն խապէրլէրէ կէօրէ, հիւքիւմէթի Իյրանիեէ, 30 դեկտ· թարիխլի պիր թահրի-բաթը ումումիեեէ իլավէթէն, պիր թահրիրաթ հաղըրլամադ-օլուպ, պունտա, Գարուն նէհրի-նին թիճարէթէ քիւշատ իչիւն, իթա օլունմուշ օլան իմթիեազա-թը թիւճճարիեեի թաեին իթմիշ տիր։ Սօն դարարլարա նէզարէն, սէֆաեինի էճնէպիեեէ, էհվալ շէհրինին աշաղըմնա գատար, սէյ-րի իթմէլերինէ, վէ պու սէֆաիլ-նին օրատա եալընըզ 24 սաաթ գալմալարընա միսատատ օլուն-ուպ, էճանիպէ մինք նաթմադ վէ եա իյճար իթմէք, վէ թէպասայի Իյրանիեէնին, էճնէպի սէրմաեէ-տարան իլէ իշ կէօրմէկերի մէն օ-լունմուշ տուր։

Բուսիա նուֆուզու թարաֆտա-րը օլան Միւշիր էտ Ցէվլէթ, պու քէրրէ, ատլիեէ աղալըզընա նատպ վէ թաեին օլունմուշ տուր։

Պէրլին 28 դեկտ.

«Կաղէթ ատ լա Դրուա»նըն պէ-հանընա կէօրէ, Բուսիա հիւքիւ-մէթի իլէ բրէնս Ալէքսանտր Պա-թէնպերկ միեանընտաքի միւնա-սէպաթ, պու արա խայլիեէն խայ-լի իսլահ օլունմուշ տուր։

Բօմա 28 դեկտ.

Ամանս Սթէֆանինին պէհանընա կէօրէ, Թունուս հիւքիւմէթի, եա Ֆրանսա վէ եա Թունուս թագվի-եէթինի գապուլ իթմէլերինի թա-լէպ, եօգսա չըգրպ կիթմէլերի ի-չիւն, քէնտիլերինէ մէՀՀուն-իեէթ վէրիլէճէկինի, մէմուն-իյինի էճնէպիեեէ պէհան իթմիշ տիր։ «Օբինիօնէ» զաղէթասընը-նա կէօրէ, Իթալիա հիւքիւմէթի, զաթէն, պու պասստէ, Ինկիլիթէ-րա տէվլէթի իլէ մուխապէրաթա կիրիշմիշ, վէ պու վագըաեը հիւ-քիւմաթը մէրքէզիեեէ պիլտիր-միշ տիր։

Բարիզ 29 դեկտ.

Ամանս հալաս, Թունուզտա, իխթիլաֆը ճէտիտ զուհուրը հադ-գընտա, Իթալիա զաղէթալարընը-նէ չրիեաթընը թէքզիպ իլէ, Թու-նուզ պէհինին, մէմուրիյինի էճնէ-պիեեէ, եա Ֆրանսա վէ եա Թու-նուզ թագվիյեեթինի գապուլէ իճ-պար իթմէք խիթէմէտիլինի պէ-հան իթմիշ տիր։

Միսինա 28 դեկտ.

Ամաքիր պիր գալէտէ խումպա-րա հաղըրլամադտա իքէն, պիրի բաթլաեըպ, պիր գարը իլէ 21 եր-քէք թէլէֆ օլմուշ տուր։

Լօնտրա 29 դեկտ.

Զէնկիպարտան «Սթանտարտ» զաղէթասընա խապէր վէրիլիեօր-քի, Իւկանտա գրալը, պիրատէրի թարաֆընտան, թախթտան աշա-ղը ալընմըշ տըր։ Էկէր պու խա-պէր սահիհ իսէ, պէօհիւք էհէմ-միեեթի հաեիղ տիր։ դիրա, Դրալ, Էմին բաշանընն եօլունու սէտտ իթ-մէքտէ պուլունմուշ տուր։ Շու հալտէ, չիմոն Էմին բաշա, սահի-լի շարգի թարիդի իլէ խէլասը նէֆս իտէպիլէճէք տիր։

Վիէննա 29 դեկտ.

«Նուվէլ Բրէս Էիպր» զաղէթա-սը տիեօր-քի, հիւքիւմէթ, Թու-նա նէհրինտէ պիր ֆիլօ տօնան-մասը իհտասը իչիւն, Ցէլէկասիսն մէճլիսինտէն պիր թախսիսաթ թա-լէպ իտէճէք տիր։ Պու թալէպ, Ռումանիա հիւքիւմէթինին, Թու-նանընն աշաղը ճիհէթինտէ պիր ֆի-լօ թէշքիլ իթմիշ օլտուզու, վէ Ցէ-միր Գարուլար նիզամնամէսինտէն սօնրա, Ռուսիա հիւքիւմէթի, Թու-նանա պիր տէրէճէճէ գատար է-հէմմիեեթլի սէֆիյնէլէր չըգարա-պիլէճէկի հադդընտա, պահրիեէ նաղրը պարոն Սթէրնէք թարա-ֆընտան, պիր բաբօր թադատիմ օ-լունմասը իւղերինէ, վուգուս պուլ-մուշ տուր։ Պու սէպէպլէր իլէ, Ավսթրիա հիւքիւմէթի, միւտա ֆաա մադսէտի իլէ պիր ֆիլօ ին-շասընա քէնտիսինի մէճպուր կէօր մէքտէ տիր։

ԺԷՆԵՐԱԼ ՊՈՒԼԱՆԺԷ

Ժենէրալ Պուլանժէնին, միւն հալլ օլան Բարիզ մէպուսլուղու-նա քէնտիսինի նամզէտ կէօսթէր մէք օլտուզունու կէչէն կիւն թէ-լէկրաֆ խապէր վէրմիշ իսի։

Պու պասստէ Բարիզտէն պէր վէճՀի աթի հաղըրմըշ տըր։

Պուլանժէ, չօգտան պէրու պէօյ-լէ պիր ֆիրսաթէն մուդուֆին միւնթազըր իսի։ Բարիզտէ մու-դու պուլաճադ օլան պու ինթի-խապաթ միւնազասընը բէք զի-եատէ շիտտէթլի օլաճաղը պիս-սուհուլէ անլաշըլըը իսէտէ, քիմին խթիհսալը մուաֆֆագ իսէէթ իտէ-

ճէկի շիմոիտէն թայեին իտիլէմէզ։ Էկէր ժէնէրալ Պուլանժէ իսթիհսալը մուաֆֆագիեէթ իտեր իսկ, Մ. Ֆլօքէնին իգթիտարընա խալէլ կէլէճէք տիր։ Պուլանժէ, տիւգտը Մալըն Բարիզէ ավտէթինէ միսատատ օլունմագ իզ թիզս իթտիկինի պէեան էթմիշ տիր։

Պուլանժէնին նամզէտլիկի Բարիզտէ, 180000 միւշթէրիսի օտուղու բիվանէթ օլունան «էնթրանսիժան» զաղէթասը թարաֆընտան թէրվիճ օլունաճագ տըր։

ԶԷՆԿԻՊԱՐ

«Լինտէրանտանս Պէլժ» զաղէթասընտա, օլ պապտէ պէր վէճհի ատթի եազըլմըշ տըր։

Կէչէնլէրտէ, բէք չօգ զայրէթ կէսօթէրմիշ օլան Ալմանլար, շու արալըգ քէնտիլէրինտէն պահս օլունապիլէճէք հալ վէ հարէքէթտէ պուլունմահօրլար։ պունլար, զալիպա հարէքէթէ իպթիտար իթմէզտէն ագտէմ էմրէ պէքլէօրլար։ հէր նէ հալ իսկ, թօք աթէշի գուվվէթի իլէ, պու կիւնքի կիւնտէ, սէվահիլ, հէմ քէնտիլէրինէ վէ հէմ տէ թապկիեէթի հէր նէ օլուր իսկ օլսուն, պիւթիւն էվրօրալըլարա գաթիէն մէտտուա տուր։

Պունտան պաշգա, Ալմանլարըն իքի հարպ սէֆինէսինին գուվվէթի իլէ ահագ պասապիտիքլէրի Տար էս սէլամ իլէ Պակամհօտան մաատա, պիւթիւն մէմալիք քահամիլէն պօշալմըշ տըր։

Ալմանլարըն քէսպի գուվվէթ իթմիշ օլտուգլարը պու իքի նօգթատա, հալ վէ մէվգիլէրի օլգատար մուխթարալը տըր քի, գարագօլ սէֆինէլէրի քէսմիւր ալմագ իչին պիլէ, եէրլէրինտէն գըմըլտանամահօրլար։ պունլարըն միհթաճ օլտուգլարը քէսմիւր Հինտի գահրէգլարը իլէ նագլ օլունուհօր։

Պու իքի նօգթատան պաշգա, սէվահիլին հիչ պիր եէրինտէ պիր Ալման պիլէ գալմամըշ տըր։ Ալմանլարտան իքի նէֆէրի, Մրաբուատան ավտէթ իտէր իքէն, Թապուրատան իթիպարէն, եարը եօլտա, հէր նէվ միշքիլաթա թէսատիւֆ իթմիշլեր տիր։

Մէվսուգէն բիվահէթ օլունտուղունա կէօրէ, պունլար հալէա Տար էս սէլամա միւվասլէթ իտէմէմիշլեր տիր։ Տիկեր պիր թագըմ Ալմանլար իսկ, պին թէհլիքէ իչինտէ մէվգիլէրինի թէրք իլէ, Զէնկիպարա թօքլանմըշլար տըր։ ֆագաթ Քիլուատա օլտուղու կիպի իչչերինտէն պաղըլարընը եէրլիլեր էլլերինտէ պրագմամըշլար տըր։

Սահիլտէ ասահիչէ խալէլ կէլմէմիշ, եալընըզ Սատանի նամմէվգի գալմըշ իտի իսկ տէ, սէյահլարըն գարտահա չըգմաղա էլան եօլ պուլապիլտիքլէրի, օ մէվգիտէ, չիմտի, իսկան մէվճուտ օլուպ, օրատան էվրօրալըլարընը գարահա ասքէր չըգարմահա մուգավէմէթ օլունմասը գարարկիր օլմուշ տուր։ Ամիրէն Ինկիլիզ միսիօնէրլէրինէ մէնտուպ պիր քիւչիք վարօր, մէրգումարը ալմագ իւզրէ օրահա կիթմիշ իսկ տէ, իւգէրլէրինէ ատթէշ իտիլմիշ տիր։

Եէրլիլէր, Ալմանլար թարաֆընտան իճրա օլունաճագ հէր նէվ հարաքեաթը ճէնկճուհանէտ եէնի թօք աթէշինտէն խէֆվ իլէ, Զէնկիպարա ավտէթ իթմէք զայրէթինտէ պուլունան Ինկիլիզ թէպասը, Հինտլիլէրին հարէքէթլէրինէ մուխալիֆէթլէ գարշը գօյմահա գարար վէրմիշլէր տիր։

Եէրլիլէր, գատընլար իլէ չօճուգլարընը հարէքէթլէրինէ միսատատ իտիհօրլար իսկ տէ, ըէհին օլարագ էրքէքլէրի նէգտլէրինտէ ալըգօեահօրլար։

Մէրօկօտան սրֆաթը մախսուսէսի սահէսինտէ, սաղ վէ սալիմ ավտէթ իտէպիմիշ օլան պիր եօլճունունն իֆատէսինէ կէօրէ, քէյլիւլէր, իսթիհքամաթ ինչասընա ալըշմըշ, վէ հէնտէքլէր աչըլըպ հապիգաթէն միսաթահքէմ սրբէրլէր եաբըլմըշ տըր քի, պունլարըն ֆէնինի հարպա վագրֆ օլմահան ատէմլէր թարաֆընտան վիճուտէ կէօթիւրիւլտիկինէ հայրէթ վէ թէճճիպ օլունուր։

Հէր թարաֆտա, էօլիմիւ պիր նէֆէր Ալմանըն միրուրինէ բիղա կէօսթէրմէքլիկէ թէրճիհ իտէն թէրէտէն թըրնաղա գատար միսէլ լահ եէրլիլէր կէօրիւլմէքտէ տիր։

ԹԷՔՐԱՐ ԲԱՐԱ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Միլլէթիմիզ իտարէսինէ մէէմուր պուլունան զաթլար թարաֆընտան թահթը նազարը տիդգաթա ալընրպ ալընմահաճալընը կէրչի պիլէմէհիզ, լաքին, սայիր պաղը զաթլար թարաֆընտան, ճիւմատ իրթէսի կիւնքի բարա մէսէլէսինէ տայիր պէնտիմիզտէն տօլաեը մէմնունիյէթ զուհուրա կէլտիկինի կէօրտիւրտէն պաշգա, օլ պապտէ պաղը սէօյլեեէճէքլէրիմիզի տախի սէօյլէմէքլիկէ լիւզում կէօրտիւկիւմիզտէն, իլավէթէն պէեան իտերիզ։

Մէզքիւր բարա մէսէլէսինին էհէմմիյէթի, պու կիւնլէրտէ, տահա զիհատտէ քէսպի շիտտէթ իյլէմէքտէ տիր, չիւնքի Սահմանագրութիւնուն վերաքնութիւնու տիւշիւնիւլմէքտէ տիր։ Վէ մէզքիւր նիզամնամէ թատիլ ու թէսվիյէ իտիլիպտէ, միլլէթճէ սահիհէն իսլահաթ իճրաընա պաշլանըլմագլըգ էկէր միւբատ օլունաճագ իսէ, անտէն էվվել իչպու ագճէ մէսէլէսի հալլ օլունարագ, մէյտանէ բարա կէթիրիլէսի լապիւտ օլաճագ տըր, զիրա, իտարէ մաքինասընն իալիսի, բարա տըր, բարա օլմատըգճա հիչ պիր շէյ օլամագ։

Ահիպանէ, Ամէն։ Սրբազան Պատրիարք հազրէթլէրինին նազարը տիգգաթլարընը, խասսէթէն պու նօգթա իւզէրինէ տավէթ վէ ըէճա իտէրիզ։

Միլլէթիմիզ էսասի իսլահաթա միւհթաճտը, օթուզ սէնէլիք պիր թէճրիպէ արթըգ՝ քեաֆի տիր, վէ պու թէճրիպէեէտ, պիզիմ գատար պիլէն բէք ազ գալմըշ տըր, եանի տիմէք իսթէրիզ քի, կէրչի, ազգային պէնտլէրիմիզին միֆիտ վէ հագդալը օլմասընը կէօսթէրիպ վէ թէէսսիրի հուսուլինի կէօրէպիլմէքլիք իչին, կէրչի հէր պիր հարֆի, վէ եախօտ հիչ տէկիլ իսէ հէր պիր սաթրը արասընա վազ իտէճէք լիրալարըմըզ եօգ տուր, լաքին, վիճատան իւզրէ տիւշիւնէնլէր կէօրէպիլիրլէր քի, լիրատան չօգ վէ բէք չօգ զիհատտէ միֆիտ ֆիքիրլէր վէ մէպտէլէր եախօտ գաիտէլէր վար տըր, պօշ եէրտէ արթըգ վագրթ կէչիրմէմէլիհիզ, վէ պօշ եէրտէ արթըգ քեարտան վէ անատան զարար իթմէմէլիհիզ, զիրա, նէ կիտէն վագրթ կէրի տէօներ, վէ նէտտէ օլան զարարլարընը եէրի տօլար։

Էկէր սահիհէն միւբատ վէ արզումուզ, միլլէթիմիզի իսլահ իլէ, պատիի թարագդը վէ թէգատիւմիւ օլմագ իսէ, էվվելա բահիպլէրիմիզ իլէ քահանալարընընը վէ հօճալարընընը չանընը, չէրէֆինի վէ բահաթընը տիւշիւնմէլիհիզ, մէքթէպլէրիմիզի սրբասընա գօյմալըեը, վէ չօճուգլարտան հաֆթալըգ ալմագլըգ ուսուլինի, արթըգ քեամիլէն գալտըրմալը, վէ պիր չօճուգ իչին մէքթէպ գաբուլարընընն մէճճանէն աչըգ պուլունտուղուլան իթմէմէհիզ, զիրա, թէճրիպէ կէօսթէրտի քի, պու թարիգ չարբըգ իսիզ տիր։ Նասըլ քի մէզքիւր չարբըգլըգա պիզ քէնտիմիզ տախի սէպէպ օլուպ իլէրու կէօթիւրմէկէ չալըշանլար պուլունմուշ տուր։

Պիրի Իսթանպօլտա, պիրի Իսկիւտարտա, վէ պիրի տախի Գալաթա ճիվարընտա իւչ պիւյիւք մէքթէպլէր աչըպ, սայիր մէքթէպլէրին քեաֆֆէսինի, իտատիյէ, եանի լաեըգլը պիրեր նախակրթարան հալինէ վազ իթմէմէհիզ։ Վէ չօճուգլարտան հաֆթալըգ ալմատըգտան մաատա, միւհթաճ օլան չօճուգլարընտա քեաֆֆէսինէ, մէճճանէն քեազրտ, գալէմ, քիթապ վէ էմսալինի վիրտիքտէն պաշգա, հաթթա, դըշընտա, օլմահանլարա, չօրապ, գունտուրա վէ պիրեր ապատախի վիրմէլիհիզ։

Վէ քիլիսէ ճիհէթինէ կէլինտիքտէ, քեաֆֆէյի թապագլարը, Իսկիւտարընն Ս. Կարապետ քիլիսէսի, վէ պիզիմ Դայսէրիհէ քիլիսէլէրիմիզ կիպի, գալտըրմալըեը։

Ֆուգարալարընընը գաերըմագլըգ, վէ էմսալլէրինի տիւշինիւպ պա տէֆթէր իճրա իթմէքլիք տախի էլզէմ տիր, անկէրտէնտէ իլէրուտէ պահս իտերիզ։

Կէրէք բահիպլէրիմիզ, վէ կէրէք մէքթէպլէրիմիզ իչին իգթիզա իտեր էրմինիճէ նէ գատար քիթապ վար իսէ, քէնտիմիզ թէէլիֆ վէ թէրճէմէ իտերէք թապ իթտիրմէլի, վէ թէքմիլ էհալիմիզի, ճիզվիթլիք բուհույլա եազըլմըշ օլան քիթապլարտան, էսասէն գուրթարմալըեը։

Իեի էմմա, պունլար իչին լազըմ կէլէն բարալարը՝ նէրէտէն ալմալըեը։

Իչթէ էն պիւյիւք մէսէլէտէ պու տուր։

Ինչաալահ, տահա գօլայ վէ տահա ֆայիտէլի թարիգ ու թէտպիրլեր տիւշիւնէն զաթլար զուհուր իտէր, չիմտիքի հալ պիզ պիր թարիգ կէօսթէրմիշիզ տիր, վէ մէզքիւր թարիգտէ, թէֆիէրրուաթ ճիհէթիյլէ սայիր գալըպլարա տէօքիւլէպիլիր, էլվիրիր քի պիր քէրրէ էսաս գապուլ, վէ իճրասըտա միւբատ օլունսուն։

Պալէատէ զիքր իթտիկիմիզ իսլահաթլար վէ իեիրիքլեր եալընըզ պուրատա իճրա իտիլէրէք, թաշրալարա պիր էօրնէք վիրիլմէք իչին, չիմտիքի հալ, սէնէտէ օթուզ պին լիրա էհալիտէն թօքլանտըղը թագտիրտէ, պեշ ալթը պին լիրատա, մէքթէպլէրին իրատալարը վարիտաթընտան հասըլ օլաճաղընտան, 35 պին լիրա տիմէք օլուր, վէ պու օթուզ պեշ պին լիրանըն 15 պին լիրասընը մէքթէպլէրէ սարֆ իթտիկիմիզտէ, բէք կիւզել սըրասընա կիրէպլիլիրլեր, զաթէն չիմտի պիլէ օն պին լիրատան զիհատտէ սարֆ օլունմագտէ տիր, գալըր էօթէտտէ 20 պին լիրա, պունունտա 6 պին լիրասընը Փաթրիդխանէէ, 4 պին լիրասընը քիլիսէլէրէ, վէ 10 պին լիրասընը տախի իւչ պիւյիւք մէքթէպ իլէ ֆագըրլար, իչպիզլեր, պիքէսլեր, վէ քիթապլար իլէ ալէթլեր, վէ բուհպանլար ուղրունտա սարֆ իտէպիլիրիզ։

Էհալիմիզտէն, եալընըզ Իսթանպօլտա, սէնէտէ օթուզ պին լիրա թօրլամագ տիմէք, զէնկին վէ ֆագըր, ֆամիլիա պաշընա, սէնէտէ պիրեր լիրա ալմագ տիմէք օլուպ, վէ պուտա օլամագ պիր շէյ տէկիլ տիր, չիւնքի չօգ պիր շէյ տէկիլ տիր, Իսթանպօլ էհալիսի, թաշրալըլարա նէսպէթլէ, օն գաթ զիհատտէ բարա գազանըպ վէ բարա սարֆ իթմէքտէ օլտուղու հալտէ, թաշրալըլար գատար պիլէ վէրիկի վիրմէքտէ տէկիլ տիր։

Պունու թօփլամագ իչին, պունտան էվվէլքի հիսապըմըզ մուճիպլին ճէ, էհալինին նըսֆընը վէլէվ մուաֆ թուրթսագ պիլէ, մատամքի մէքթէպլէրէ կիտէն չօճուգլար իչին հիչ բարա իսթէմէեէճէկիզ տիր, մատամքի քիլիսէլէրտէն թապագլարը գալտըրաճաղըզ տըր, վէ մատամքի ֆագըրլարը վէ պի քէսլերի գաերըրաճաղըզ տըր, իլք կէօսթէրտիկիմիզ հիսապը, իքի գաթ եաբապիլիրիզ, եանի, պիր մէճիտիյէ իսթէեէճէկիմիզ ատէմտէն, սէնէտէ իքի տէֆա պիր մէճիտիյէ իսթէեէպիլիրիզ։ օլ վագրթ օլուր հասըլաթըմըզ 20 պին լիրա, կէրիտէ գալըր 10 պին լիրա, պունուտա, այնի թարիգ վէ այնի թէտպիր իլէ, գատրն թայիֆէսինտէն ալմալըեը վէ ալապիլիրիզ, չիւնքի իչին իչինտէ էվլատ եանի մէքթէպ մէսէլէսի օլտուղտան պաշգա, քիլիսէ տախի վարտըր։

Պիզիմ միլլէթճէ իտարէմիզ, ատէթա պիր ֆամիլիա իտարէսի մագամընտա պուլունտուղունտան, էվվէթ, գատընլարը տախի հիսէմէնտ գըլմալըեը, վէ անլէր իսկ, պիր քէրրէ իսքեաթ օլուպտա ալըշըրգլարընտա, էրքէքլէրտէն զիհատտէ մէմնունիյէթ իւզրէ բարա վիրիրլեր տիհէպիլիրիզ, չիւնքի, ճանլարընը պիզտէն զիհատտէ սէվիպ վէ պիզտէն զիհատտէ տիւշիւնմէքտէ օլտուգտան պաշգա, չան ու չէբէֆ ճիհէթինտէ ըէգապէթի տախի պիզտէն զիհատտէ արատրգլարընտան, տիւսլեր սըրասընտա պիր սիւստէ պու տուր կիպի պիր թէտպիր տիւշիւնիւլտիկինտէ, շարգա վէ ֆիսթանլարը ուղրունտա իպրազ իտէկէլտիքլերի արզու վէ զայրէթի, իչպու խայր ու սէվապ եօլունտա տախի իպրազ իտերլեր։ Վէ պիր քէրրէ անլէրտէ զայրէթէ պաշլատըգլարընտա, միլլէթիմիզ պիւթիւն պիւթիւն պաշգա պիր պիր ռուհ վէ պաշգա պիր պիր ռուհ վէ պաշգա պիր ախլագը հասէնէ քէսպ իտեր։ լաքին, թէքրարէն սեօյլերիզ, պու սեօյլեաիքլերիմիզ, բէք նազիք, վէ սըրֆ ռուհա տայիր մէսէլէլեր ջլտուղունտան, էօյրէ բաաթ կէլէնին, վէ էրքէն գալգանընն, եանի քէնտու քէնտուեէ իլերուտէ պուլունանընն տիւշիւնեպիլէճէկի, անլաեապիլէճէկի, վէ եարապիլէճէկի մատտէ տէկիլ տիր, պունլարը եարապիլէճէք ատէմ բէք նատիր տիր, լաքին պուլունապիլիր, ճին ֆիքիրլի, վէ պիր պագըշտա հէմ ուզաղը կէօրէպիլիր, վէ հէմտէ պիր չօգ շէեի պիր չօգ թէֆէրրուաթըյլա կէօրէպիլիր ատէմլեր պուլմագլըգ իգթիզա իտեր։

Շունու տախի ունութմաեըզ իշարա քի, պեօյլե պիր եօլ թութուլմագ իսթէնիլտիկինտէ, խասսէթէն մահէլլեր, եանի քիլիսէլեր վէ մէքթէպլեր վէ սալօնլար թախսիս, վէ նաթրգլար թայէին իտիլերէք, հէր թարաֆտա, վէ ֆաթրիդխանէնին թահթը նէզարէթի վէ հիմայէսինտէ օլտուղու հալտէ, էն ճահիլ ատէմլերին պիլէ անլաեապիլէճէկի աչըգ լիսան իւզրէ նութգլար սէօյլենիլերէք, խալգըն ֆիքրինին վէ գալպինին, էվվելինտէն հազրըլանմասը իգթիզա իտէճէկի կիպի, պախթիեար օլուպտա մուվաֆֆագ օլտուղումուզտա տախի, հէր գաչ պին քիչիտէն, իսթեր էրքէք օլսուն վէ իսթեր գատըն, հէր գաչար զուրուշ ալընմըշ իսէ, հէր սէնէ պիրեր քիթապ, եանի պիր տէֆթեր թապ իթտիրիլերէք, հէր բարա վիրմիշ օլանա պիրեր նիսսէ վիրիլմէքլիք տախի էլզէմ տիր քի, հէր քէս օգուեարագ, քէնտի գուտրէթի նիսպէթինտէ բարա վիրմիշ օլանլար մէճնուն օլուպ իֆթիխար կյլէտիքտէն պաշգա, սայիր սէնէ տահա զիհատտէ վիրմէքլիք իչին թէշվիգ օլունսունլար, վէ խասիսլիք իտիպատ, գուտրէթինտէն աղ վիրէնլեր տախի, հէմ պաշգալարտան հիճապ իթսինլեր, վէ հէմտէ քէնտի վիճտանլարը նէզտինտէ մահճուպ գալըրընլար։

Վէ քէզալիք, շունու տախի ունութմաեըզ իշարա քի, պիր քէրրէ միլլէթճէ պու եօլտա իսլահաթա պաշլանըլտըղընտա, ալըմ սաթըմ վէ սայիր խուսուստա իգթիզա իտէն իրմուխապէրլեր իչին, հէմ տահա զիհատտէ էհվէնիյէթ իպրազ օլունմալը տըր, վէ հէմտէ, էնվայի ֆէնալըգլարա հէր կիւն սէպէպկյէթ վիրմէքտէ պուլունան պիր ուսուլ, եանի, իւչ պեշ վէ սէքիզ օն սէնէլիք թօքլանմըշ պուլունան վիրկիլեր ալընմատրգճա, իրմուխապէր վիրմէմէքլիկէ գալգըշմագլըգ ուսուլի պիւթիւն պիւթիւն գալտըրըլմալը տըր։ զիրա, մէզքիւր ուսուլ, խալգճա բէք չօգ զարարլարը մուճիպ օլտուղունտան, օլ պապտէ բէք չօգ թէշէքքիլեր իշիտիլմէքտէ տիր, վէ զայրիհիմ, վէ զայրիհիմ։

Քիլիսէլերի, մէքթէպլերի, վէ ֆագըրլարը գաերըրմագլըգ իչին պու եօլտա պիր իեանէ ալընմահա պաշլանըլտըղընտա, ալըմ սաթըմ վէ սայիր խուսուստա իգթիզա իտէն իրմուխապէրլեր իչին, հէմ տահա զիհատտէ էհվէնիյէթ իպրազ օլունմալը տըր, վէ հէմտէ, էնվայի ֆէնալըգլարա հէր կիւն սէպէպկյէթ վիրմէքտէ պուլունան պիր ուսուլ, եանի, իւչ պեշ վէ սէքիզ օն սէնէլիք թօքլանմըշ պուլունան վիրկիլեր ալընմատրգճա, իրմուխապէր վիրմէմէքլիկէ գալգըշմագլըգ ուսուլի պիւթիւն պիւթիւն գալտըրըլմալը տըր։ զիրա, մէզքիւր ուսուլ, խալգճա բէք չօգ զարարլարը մուճիպ օլտուղունտան, օլ պապտէ բէք չօգ թէշէքքիլեր իշիտիլմէքտէ տիր, վէ զայրիհիմ, վէ զայրիհիմ։

Քիլիսէլերի, մէքթէպլերի, վէ ֆագըրլարը գաերըրմագլըգ իչին պու եօլտա պիր իեանէ ալընմահա պաշլանըլտըղընտա, թագտիրտէ, էօյլէ Ինուենդտա վէ Զատիկտէ, իւզգին վէ եախօտ Հէթագին նամըյլա պիր իեանէ տէֆթէրի աչըպտա, օգգասը 10 բարա հիսապըյլա զէյթին եաղը եազմագլըգ, վէ անբտա չըգըպ քիլիսէտէ օգումագլըգ չիրքին պիր ուսուլէտախի հիչ հաճաթ գալմահաճաղը աչիքահ տըր, վէ տիմէք տիր քի, էհալիմիզ, մէզքիւր թաճիզլիքտէն տախի գուրթուլմուշ օլաճագ տըր։

Օլ եօլտա ումումի պիր միլլէթ վիրկիսի վէ եախօտ իեանէ ալընմագլըգ ուսուլի իթթիխազ օլունուպ, վէ թագսիմինէ վէ թահսիլ վէ թէվզիինէ, պիթ թէղէքքիւր, վէ հաթթա զաղէթալար մնարիֆէթիյէտէ էֆքեար վէ միւլահազաթը ալէմէ տախի միւբահաաթ իլէ գարար վիրիլտիքտէն սոնրա, պիւյիւք սէմթլէրտէն, վէ էն զիհատտէ էհլիյեէթլի վէ զայրէթլի զաթլարտան պիրեր իքիչեր ազա տավէթ օլունարագ պիր գօմիսիօն թէչքիլ օլունսա, վէ մէզքիւր մէէմուրիյեէթլէրտէ, եինէ փաթրիդխանէնին թահթը նէզարէթինտէ օլարագ, օնա իհալէ գելընսա, վէ մէզքիւր իեանէտէ, սէնէտէ իքի տէֆա, Ինուենդտան վէ Զատիկտէն իքիչեր իչչեր հաֆթա էվվել, քիլիսէլերտէ ծանուցում իտիլտիքտէն պաշգա, հէր իեանէ իսթէնիլճէճէք շախսա տախի, ասլա զահմէթ վէ մէսարիֆտէն գաչընըլմահարագ, այրը այրը իմպարնամէլեր կէօնտերիլսէ վէ, «էն ազը չու գատար իեանէ իթասընա հիմմէթինիզ ըէճա օլունուր իսէտ, արթըգ անտէն զիհատտէ հիմմէթ իտիպ իթմէմէքլիք, քէնտի ըէեինիզ մէնութ տուր» տէնիլսէ, զանն իտերիզ քի, հէմ միւնասիպ օլուր, վէ հէմտէ, զաթէն խայր ու սէվապ վէ մէսարիֆաթ կիւնլերի օլտուղունտան, գօլայճա թահսիլ օլունուր։

Մատամքի միւբատըմըզ, քիլիսէլերի, մէքթէպլերի, վէ էմսալինի գաերըրմագ իչին, ումումի սուրէթտէ պիր հասըլաթա միւբահաաթ իլէ, հէմ լազըմ կէլէն մէսլաղը վիճուտէ կէթիրէպիլմէքլիքտէն, վէ հէմտէ էհալիմիզի պիր չօգ չիրքինլիքլերտէն վէ թաճիզլիքլերտէն գուրթարմագ տըր, օլ վագրթ, հալիյլէ, գաարիսթանլարըմըզըն թանզիմի վէ թաաղիմ ու թէղէնինի մէսարիֆաթը տախի իգթիզա իտեր։

Վէ շունու տախի իլավէթէն սեօյլերիզ քի, տիկիւն վէ ճէնաղէլէր զիյնէթլերի իչին տախի պիրեր կիւզել նիզամնանէ թէրթիպլիյլէ, արզու օլունան հասըլաթա իլավէ օլունմագ իւզրէ, հերքէսին գուտրէթինէ կէօրէ լաեըգլը սուրէթտէ պիրեր իեանէ տիզ ու թալէպի էլզէմ տիր։

Կէրչի պու սեօյլետիքլերիմիզին քեաֆֆէսի մուխայեեր օլուպ, վէ անճագ պիր ֆիքիր պէեանընտան իպարէթ իսէտտէ, միւմքին մէրթէպէ, հէր ճիհէթին տիւշիւնիւլմէսի միւֆիտ օլտուղունտան, զուհուրի իհթիմալտէն օլան պիր իթիրազտան տախի պահս իլէ, պէնտիմիզէ խիթամ վէրէլիմ։ Շէօյլէքի, գատընլարտան տախի, թըպգը էրքէքլէր կիպի իեանէ իսթէնիլմէսինէ դարշը, չօգ իհթիմալ տըր քի, պաղըլար, «գատընլար բարաեը նէ՞ըէտէն ալաճագլար, մէկէրչի եինէ էրքէքլէրտէն ալաճագ տէկիլլէ՞ր մի, էօյլէ օլտուղու թագտիրտէ, եալընըզ էրքէքլէրտէն ալընմասը քեաֆի տիր։ էմմա, հասըլաթընտա մըգտարը քիֆաեէսի իգթիզա իտեր իմիշ, անընտա չարէսի, էրքէքլէրտէն, 10 զրշ եէրինէ, էկէր 15 իսթէնիլիր իսէ, եինէ միւբատ հասըլ օլմուշ օլուր» տիեէճէքլէր տիր։ հալպու քի, պու իքի թէտպիր արասընտա, հէմ մատտի վէ հէմտէ մանէվի տաղլարճա մէնֆաաթ ֆարգը վար տըր։ պըրագալըմքի նիչէ սահիպէ սէրվէթ տուլ վէ թէէհիւլ իթմէմիշ գատընլարտա վար տըր, էն զիհատտէ տիգգաթ օլունաճագ նօգթա շու տուր քի, գա-

արնալար, քէնտի երբէքլերինտէն, սիւսէ վէ տարաթա կէլինճէ, երքէքլերին, քէնտի քէյֆլերինէ օլարագ վիրէճէքլերինին օն միսլինի ալապիլէճէքլերի աշիքար, վէ միւմանիէյհանը, հէմ պիրպիրլերինէ նիսպէթ, վէ հէմտէ բուհանի հիսսիյաթլարը ղիյասէ օլտուղունտան, տահա զիեատէ համիյէթ իպրաղընա հիմմէթ իտէճէքլերի պէտիհի տիր։

Վէ պունտանտա գաթինաղար, կերէք երքէքլեր, վէտէ կերէք գատընլար, պարի պունտան սոնրա օլսուն, կերէք քիլիսէլերտէ, վէ կերէք էվլերտէ խայր ու սէվապ եօլունտա վասիյէթլեր ԻԹՄԷԷՐԻՆԻ վաղ վէ նասիհաթ ԻԹՄԷ.ԲԼԻԿԷ ԷՀԷՄԻՅԷԹ ՎԷՐԻԼՄԷՍԻ ԻԳԹԻՂԱ ԻՏԷՃԷԿԼԻՏԷՆ, վէ պու զայրէթ վէ պու միֆիտ ուսուլէտէ պիր քէրրէ խալգըմըզ ալըշտըղընտա, հէր սէմԹԻՆ քիլիոէսի, մէքթէպի, վէ ֆուգարասը նամընա օլարագ զուհուրա կէլէճէք օլան նիչէ վասիյէթլեր սըրասընտա, պաղէն մերքեզ սանտըղը նամընա օլարագ տահի զուհուրա կէլէճէկի ԻՀԹԻՄԱԼԻՆՏԷ շիրհէ ճայիզ տէկիլ տիր. լաքին, պունլարըն քէսֆիֆէսինէ տահի ԹԷՀԷպպիւս օլունտուղունտա, կերէք տէվլէթճէ վէ կերէք միլլէթճէ զուհուրա կէլմէսի թապիի օլան մուարաղա վէ միւշքիլաթըն էօնիւ ալընմադըղ իչին, հէր նէտէ եաբըլսա, էվվէլա գավանին վէ նիզամաթը ՏԷՎԼԷԹ, վէ ուսուլի պէլտէ կէօզ էօնիւնէ ալընարագ, վէ արիզ ու ամիգ տիւշինիւլերէք, օնա կէօրէ նիզամլար ԹԷՐԹԻՊ օլունմալը տըր, վէլհասըլ մունթազամ պիր հէյեաթէ էշէտտի լիւզում պուլունմասընա ունուտուլմամալը տըր, եօղսա, էկէրչի շիմտիկէ գատար կէօրիւլէկէլտիկի կիպի, տէվէնէ պէզաղըգ, վէ քէշինէտէ սարչաֆլըգ ԻԹԻՐԻՄԷՔԼԻՔ Թարիգը ԹուԹուլուր իսէ, հիչ ԹԷՀԷպպիւս օլունմասա տահա իեի տիր, չիւնքի «յետինն չար քան զառաջինն» օլաճաղը պի իչԹիպահ տըր. «մարդն է որ գործէ զերկիր»։

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Ընդհանուր հետաքրքրութեան առարկայ էր տեսնել թէ նորընտիր Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր նախագահութեամբ գումարելի առաջին Ազգ. Ժողովոյ մէջ ի՞նչ կենսական խնդիրներ արդեօք պիտի յուզուին և թէ Ն. Բարձր Սրբազնութեան կողմէ ներքին բարեկարգութեան վերաբերեալ ի՞նչ ծրագիրներ պիտի ներկայեն առ Ազգ. Ժողովն։

Դեկտ. 16ը նշանակուած էր Ժողովոյ գումարման օր, յորում հետաքրքիր բաղմութիւն մը Ժողովին շուրջը կը դրաւէր իր տեղը։

Բացուեցաւ ատեանը Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր աղօթքովը, որում յաջողեցին ատենական գործողութիւնք։

Այս միջոցիս Ատենապետ Մեծ. Տօքթ. Թիրեաքեան էֆէնտի կարդաց Երեսփոխան Ա. Սուրէնեան էֆէնտիի մէկ գիրն, որով Գումարելի Գարեւի Պատ. Երեսփոխանը արդէն փակեալ խնդիր մը՝ Բերայի հրկիզելոց հաշուոյ խնդիրը՝ կը բերէր Ժողովոյ ատեանը։

Դժգոհութեան մրմունջներ ըզգալի կը լինէին ունկնդիր ժողովրդեան մէջ, զի նախ որ այս չէր օրուան խնդիրը, երկրորդ՝ այս չէր Ազգին և Ժողովրդեան սպասածը Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր զառաջինն նախագահած Ժողովէն, և երկրորդ որ այդ խնդիր արդէն փակուած էր նախորդ Ազգ. Վարչութեան մէկ պաշտօնական հրատարակութեամբը՝ իբր արդիւնք իւր կատարած քննութեանը զոր յանձնարարած էր Ազգ. Ժողովը։

Ուստի շատ անտեղի էր արդէն փակուած խնդիր մը բերել Ազգային Ժողովին, յուզել և կենսական խնդրոց վերաբերեալ թանկագին ժամեր ի զուր սպառել՝ գոհացում տալու համար միայն անձնական ատելութեան մը, որ պատճառն ու շարժառիթը հրապարակաւ բացատրեց Վսեմ. Ց. Նուրեան էֆէնտի, բացատրութիւն որ բնաւ պատուաբեր չէ հարցման հեղինակին՝ Գումարեալի Պատ. Երեսփոխանին։

Հոս մեր բուն դիտաւորութիւնն է պարզել թէ օ՛րպիսի վատ տրպաւորութիւն կ՛ազդէր երբ Ազգ. Ժողովոյ մէջ քննադատելու ձեւի ներքև կը ներկայէին այնպիսի խնդիրներ, որոց կը փորձուէին հանրային գոյնտալ այլ իրաւբանական կրից շարժեալ յարուցեալ խնդիրներ էին, որով դժբաղդաբար կ՛սկսէին դադրիլ հասարակայ յարգն ու համարումը հանդէպ Ազգ. Ժողովոյ։

Այս պատճառաւ բաղում պարկեշտ անձնաւորութիւնք խայս կուտային երեսփոխանական պաշտօնէ՝ նկատելով որ Ազգ. Ժողովը կրնկնի հետզհետէ իւր բարձրութենէն։

Մեր այս դիտողութիւնք չեն դպչիր ու չեն հարկաներ զուրջ և օրինաւոր քննադատութիւնը, բայց կը դպչին ու կը հարկանեն խծբծանքն ու բծախնդրութիւնը, զորս պէտք է առէ ամեն պարկեշտ անձ, եթէ չուզեր որ ատելի դառնան կարգ մը ճշմարիտ սկզբունքներ, որպէս են Յահմանադրութիւն, Երեսփոխանութիւն, համարառութիւն, քննադատութիւն և հրապարակագրութիւն, որք երբեմն, դժբաղդաբար, ատելի դարձած էին կարգ մը գործիչներու պատճառաւ, որ, առանց նկատելու մեր դիրքը, կայսրութիւնն ու բարոյական վիճակը՝ կը սիրէին ընդհանուր անվստահութիւն ու կասկած, և կրնէին դայս ամենայն յոռետեսութեան անունով, որոյ հետեւանքը կը լինէր լքում, վհատութիւն և մեռելութիւն։

Անոնք որ կը թերահաւատին մեր այս ըսածին ճշմարտութեանը, կը հրաւիրենք որպէս զի հաճին ուսումնասիրել մեր սահմանադրական կենաց պատմութիւնը, ուր շատ բան պիտի սորվին, շատ բան պիտի հասկնան ու շատ բանի փորձառութիւն պիտի ստանան։

Ունէինք Հիւանդանոց մը, որ օրըստօրէական անհրաժեշտ պէտքերու նեղութիւն կը կրէր. ունէինք Պատրիարքարան մը՝ ուր պաշտօնեայք ամիսներով ու գուցէ տարիներով ամսական երես չէին տեսներ. ունէինք վարժարաններ՝ յորս ուսուցիչք նոյնպէս երկար ատենները ամսական չէին ստանար, զի կը տիրէին կասկած, անվստահութիւն, և այս ամենը յոռետեսութեան պատճառաւ, որ դեռ նոր ընդուած գաղափար մ'էր եւրոպական ազգերէ, իսկ Ազգին բարերարելու տրամադրութիւն զրեթէ բոլորովին անծանօթ դաղափարներ էին։

Բայց բարերաղդաբար եկած է ժամանակն հասկնալու համար թէ՝ այլ է եւրոպական ազգաց կառավարելու դրութիւնն և այլ՝ մերը։

Մենք ի՞նչ ունինք.— Պատրիարքարան մը, Հիւանդանոց, մի քանի առաջնորդութիւններ և վարժարաններ ու վանքեր։

Ահա մեր ունեցածը։

Ուստի, չարժէր յարուցանել այնքան գոռում գոչում, յուզմունք, վէվլուկ, զրաղիլ ու զրաղեցնել լոկ ձեւակերպութեան վերաբերեալ խնդիրներով և ներշնչել կասկած ու անվստահութիւն, և պէտք չէ երբէք ցրտացնել օգտակար գործիչները, ազգային կենսական խնդրոց նուիրեալ ժամերը սպառել վայրապար, այժ տալ կարգ մը մանկանց՝ որ չինելու երեւոյթի ներքեւ կը քանդեն ու կ'աւերեն։

Մեր այս տեսութենէ բնաւ չհետեւիր թողուլ այլ եւս քննադատութիւնը։

Մեր մէջ չկայ մէկն, որ դիրքն օ՛րչափ և բարձր լինի, չուզէ կամ չխորժի օրինաւորութեան սահմանի մէջ և պարկեշտ ընդդիմադրելով կատարուած քննադատութենէ։

Քննադատելու վրայ երբէք խնդիր չկայ, բայց միշտ խնդիր կայ խծբծանաց, բծախնդրութեան և կեղծ ժողովրդականութեան վրայ, որ նողկանք կ'ազդեն ամեն դատակարգի ազդայնոց։

Բացատրելով այս տպաւորութիւնները՝ բացատրած կը լինինք ժողովրդեան զգացումը, որ շատ տարբեր է կարգ մը կեղծ ժողովրդականներու բացատրել ուզած տպաւորութիւններէն։

Ժողովուրդը միակ փափագ մը ունի, այն է, լաւ պահպանուած տեսնել իւր Ազգութիւն և իւր Ազգային Եկեղեցին, ուստի, Ազգ. Ժողովոյ մէջ Դեր. Դիմաքսեան Սրբազանի յայտարարութիւնը բնաւ չտեց դոհութեամբ, զի ցաւօք տեսաւ թէ հանդէպ Եկեղեցւոյ իւր պարտականութիւն կատարելու համար կարգ մը պայմաններ կ'առաջարկէր։

Մենք բնաւ չենք հասկնար հոս Պոլսոյ Եկեղեցւոյ մէջ Պապականութեան ու Բողոքականութեան դէմ շանթեր արձակել, բայց երբ իրենց առաջարկուած գաւառներն երթալ ի գործ դնելու համար իւրեանց նուիրական պարտականութիւն, առարկութիւններ յարուցանել ու պայմաններ առաջարկել։

Խնդիրը միայն Դեր. Դիմաքսեանի վրայ չէ. մեր խօսքն ու դիտողութիւն կը վերաբերի այն եկեղեցականաց՝ որ չեն ուզեր Պոլսէն դուրս ելնել և հնազանդիլ ազգային օրինաւոր իշխանութեան, եւ երբ կոչում ըլլայ իրենց, սեթեւեթեալ խնդրներով ջանահնար կը լինին փախուստ տալ՝ պայմաններ առաջարկելով ու առարկութիւններ յարուցանելով։

Այս բան կը նշանակէ ըսել՝ «ժողովո՛ւրդ, մարդորներու անձնատուր մի՛ ըլլար, համբերէ՛, եթէ իմ պայմանացս և առաջարկութեանցս գոհացում տուուի, պիտի գամ ու աշխատիմ որ մարդորներու ճիրանի մէջ չիյնաս»։

Եւ կամ, կը նշանակէ ըսել գողին, «Ո՛վ գող, մ'աճապարեր, համբերէ՛, գործ ունիմ, երբ լինայ, պիտի գամ քու դէմդ ու պիտի աշխատիմ որ դուն իմ, եղբօրս եւ կամ դրացիիս տունը չմտնես։

Եթէ այս կարգի առարկութեանց ամենչ դրուի, աչ մեր Դեր. Ս. Հայրերը Պոլսէն կը շարժին, ու ոչ ալ մեր գաւառներն առաջնորդի երես կը տեսնեն։

Ի հարկէ անհանդուրժելի է այս կայսրութիւն և հարկ է ընդ փոյթ մահացու հարուածը տալ տիրող արդի անիշխանութեան։

Մենք տեսնելով որ գաւառական պաշտօնեաներէ խայս տալու համար մեր եկեղեցական Հարց ոմանց առարկութիւնք անսպառելի են, 6-7 տարի առաջ իբր դարման այս վիճակին՝ Լոյսի մէջ առաջարկեցինք ի Պոլիս պաշտօն չտալ բնաւ այն եկեղեցականին և մինչև իսկ մեռելի ու հարսնիքի երթալէ արգիլել, որ գաւառական պաշտօնի կը կոչուի ու սակայն չերթար։

Գոհացուցիչ է տեսնել թէ Ամեն. Ս. Պատրիարքը ջերմ հոգածութիւն ցոյց կուտայ նուիրագործելու զայս սկզբունք, որ օգտակար է ամեն տեսակէտով։

Ժողովրդեան անկ է, մանաւանդ այսպիսի պարագայից մէջ, բնաւ չմիջամտել ի նպաստ այս կամ այն եկեղեցականին, վասն զի ընտակար է թէ եկեղեցական կարգաց ու կանոնաց և թէ գաւառացւոց։

Աչդվարդի միջամտութիւնք ի՞նչ ձեւով, ի՞նչ նպատակաւ և ի՞նչ ըսկզբունքով ալ որ տեղի ունենան, ազգային օրինաւոր իշխանութեան գործունէութիւնը չլատելու կը ծառայեն։

Ուրեմն, պարտինք զգուշանալ այս կարգի միջամտութիւններէ, որոնցմէ հետեւած ու հետեւելիք վնասները կը հրաւիրենք մեր վրայ բուն իսկ մեր ուղղով։

Ազգային իշխանութեան անկ է բնաւ չանսալ ու չծռիլ ամեն հողմոց ու ալեաց առջև, եթէ կուզէ պատկառանք ներշնչել ու յարատեւ գործունէութեան հաւատիք ընծայել։

Մ. ԳԱՓԱՄԱՃԵԱՆ

19 Դեկտ. 1888։
Ի Մուսալա Ճատտէսի

Հոգելոյս Գաբրիել սրբազան Այվազովսքինին, Մխիթարեան Միաբանութիւն հագգընտա վիրտիկի մալիւմաթըն տէվամը։

(ՅՇՏ ԴԷՐԵՏԱՆ ՊՈՓԷՅԻԷ)

Դարձեալ, կրօնաւորը պիտի սիրէ իր միաբանութիւնը Աստուծոյ համար, ազգին համար, իր հոգւոյն փրկութեանը համար, և ոչ թէ Աստուծոյ փաւբը, ազգին օգուտը և իր խղճմտանքը պիտի զոհէ միաբանութեանը համար։ Ի՞նչ ըսենք ուրեմն այն ոգէտ կրօնաւորին կամ չարամիտ կեղծաւորին որ չըլլայ թէ հասարակութեանս ինչպես մը պատահի ըսելով իր խղճմտանքը ծալլէ, սիրոյ պատուիրանները ոտքի տակ առնէ, իր ազգը նախատէ, բամբասէ, մատնէ, թշնամանէ, որով և հոգւոյն փրկութիւնն անդամ վտանգի մէջ դնէ։

Եթէ միաբանութիւն մը այսպիսի հասարակաստէրներէ բաղկանայ, ո՞չ ապաքէն աւելի արժանի է այր աւազակաց բաւելու քան թէ վանք և միաբանութիւն։ Եւ սակայն ճիգ-վիճներն ու անանց հեռաւել ուզղ Մխիթարեանը դրած են մտքերնին թէ միաբանութիւններն հոստատ պահպանները այնպիսի հասարակաստէրներն են։

* *

Ղ. ԱՆՃԱՆԱԶՈՂՈՒԹԻՒՆ ԱՐԴԵԱՆՑ

Մխիթարեան միաբանութեան մէջ հասարակասիրութիւնը որչափ որ շատ է, պէտք էր որ հասարակասիրաց արդիւնքն ալ այնչափ աւելի ճանչցուէր. բայց այնպէս չէ. ընդհակառակն մասնաւորաց արդիւնքը ուրիշներուն աչքին կարծես թէ փուչ կը ելլայ, և մեծաւորէն սկսեալ ամէն մարդ կը նայի որ դիմացինին արդիւնքը ոչինչ կամ պզտիկ երեւայ։ Պէտք էր որ այս այսպէս ըլլար։ Իրաւցընէ Աստուա՛ծ միայն կրնայ վարձատրել ըստ արժանւոյն ընտիր և հառարակասէր կրօնաւորի մը տառապանքը, որ ամէն բան ի փառս Աստուծոյ և յօգուտ ընկերին կընէ. բայց ասիկայ ո՞չ ապաքէն իւրաքանչիւր կրօնաւորին իր մտածելիքն է։ Մի՛թէ ուրիշները, և մանաւանդ մեծաւորը, պէտք չէ՞ որ ճանչնան իւրաքանչիւր միաբանից արդիւնքը, և ըստ այնմ գովեն զանոնք ու քաջալերեն։ Չէ. կարծես թէ միաբանած են ըսելու թէ «Մենք «զինքը Աստուծոյ համար աշխատ. «ցուցեր ենք, Աստուծմէ թող ըս. «պասէ իրեն աշխատանքին փոխա. «րէնը։»

Միաբաններէն մէկը հայրենիք, ընտանիք, հարստութիւն, հանդըստութիւն, ամէն բան թողած, տարիներով կաշխատի վանքին մէջ զիւրը ցորեկ արտաքին կամ դրսուր գործերու։ Անդին մէկ ուրիշը երեկու երեք տարին մէյմը հայրենիքը կերթայ, ազգականները կը տեսնէ. ատակ կը դիպէ, ամէն հարըստութիւն կը վայելէ, եթէ պարապ ալ չկենայ՝ ըստ քմաց իւրոց աշխատելով օրերը կանցընէ։ Արդ ի՞նչ կըսես այն կրօնաւորին միաբանութեան յորում այն երկու միաբանից արդիւնքն ու ապարդիւնքը մէկ սեպուին. ի՞նչ կըսես այն մեծաւորին որ նշանաւոր պարագայի մէջ երեսդ իմիր կանչէ բարկութեամբ թէ «Վանքին մէջ արդիւնք ապարդիւնք չկայ, ամէն մարդ Աստուծոյ համար կաշխատի։» Հարկաւ պիտի ըսես թէ այն միաբանութեան մէջ, այն մեծաւորին սրտին մէջ՝ արդարութիւն և իրաւունք ամենևին չկայ. և ուր որ արդարութիւն չկայ՝ ուրիշ ի՞նչ առաքինութիւն կրնայ գտնուիլ, ուր որ առաքինութեան գովեստ տալէն կը վախցուի՝ հոն ի՞նչ յառաջադիմութիւն կրնայ յուսացուիլ։ Այն թողունք. կը տեսնես որ մեծաւորը կը պահանջէ որ ամէն մարդ երախտագէտ ըլլայ իրեն. երախտագիտութեան հիմը արդարութիւն է. երբոր ինքը արդարութիւն և արդիւնք չճանչնար, ի՞նչ իրաւամբ ուրիշներէն երախտագիտութիւն կը պահանջէ։

— Բայց ինքը մեծաւոր է. ինչ արդիւնք ալ գործուի ուրիշներուն ձեռքովը՝ իրեն պէտք է ընծայուի։

— Այո, այս ճիզվիթական սկզբունքն է ահա այնպիսի նշանաւոր անիրաւութեան ապրիւրը, որով՝ ինչպէս վերն ալ յիշեցինք՝ գործողը մեծաւորն է միայն, իսկ հրպատակներն իրեն կամայն ու խելքին մէյմէկ ապարդիւն գործիք, մէյմէկ անբան անասուն...։

Ուրիշ պատճառ ալ կայ այսպիսի անիրաւութեան, բայց երկրորդական է, այսինքն թէ կրօնաւոր մը եթէ իրրև արդիւնաւոր մարդ գովուի ու փառաւորուի, ուրիշ միաբանից նախանձը կրնայ շարժել։

— Բարի՞ նախանձ թէ չար։ Եթէ բարի, ևս առաւել հարկ է ուրեմն վարձատրել արդիւնքը ըստ արժանւոյն. իսկ եթէ կրօնաւորական միաբանութեան մը մէջ չար նախանձէն այնչափ կը վախցուի որ արդարութիւն և առաքինութիւն գործելը վտանգաւոր բան մը կերեւնայ, չըսե՞ս որ այն միաբանութեան վերջը հասեր է։

Ուրիշի արդիւնքը չճանչցուելուն բնական հետեւանքն է սչառութիւն և խարութիւն անձանց՝ ըստ հայրենեաց և ըստ վիճակի։ Եւ թէպէտ այս անիրաւութիւնը քիչ է Մխիթարեան միաբանութեան մէջ բայց ափսոս որ ամենևին չկայ չենք կրնար ըսել։

Միաբանութեան նոր սկսած ատենները մէջի անձանց մեծ մասը դրսեցի էին, այսինքն Հայաստանէն ու փոքր Ասիոյ այլ և այլ քաղաքներէն ժողվուած. վերջերը դրսեցիք քիչցան մէջն ու Պոլսեցիները շատցան։ Վանքին մէջ տրուած կրթութիւնը օ՛րչափ ալ միօրինակ և անխտիր ըլլայ, դրսեցւոյ ու Պոլսեցւոյ բնաւորութեանը մէջ եղած տարբերութիւնը միշտ կը մնայ։ Եթէ դրսեցիք աւելի ճգնասէր ու երկայնամիտ են, աւելի դիմացկուն ու չարքաշ, աւելի անձնուրաց ու բարեսիրտ, աւելի հանճարեղ ու բարեկամիտ, Պոլսեցիք ալ աւելի սրամիտ են ու բարեմիտ, աւելի փափկասուն ու արթուն, աւելի երեւակայող ու եռանդուն։ Արդ փոխանակ ամենուն ալ լաւ յատկութիւնները անխտրաբար յարգելու՝ խարութիւն մը կերևնայ յայտնապէս միաբանութեան մէջ այն ժամանակներն որ անոր կառավարութիւնը Պոլսեցւոյ ձեռքը կանցնի. որով կրօնաւորական պարտուց կատարումը կարծես թէ աւելի դրսեցւոյ վրայ կը ծանրանայ։ Դրեթէ ամէն դժուար ու վրտանդաւոր աշխատանք անանց վրայ կը մնայ, դիւրինները Պոլսեցւոյ։ Հայրենիքէ հեռու, ազգականաց տեսութենէն մինչև իսպառ զուրկ մնալը դրսեցւոյ, իսկ հայրենիք դառնալն ու ազգականաց տեսութեամբ միխթարուիլը Պոլսեցւոյ. արտաքին ու դրեթէ ծառայական գործեր կատարելը դրսեցւոյ, իսկ դրաւորական ու հանդիսական պաշտօնները Պոլսեցւոյ։

Այս անիրաւութիւններն ու անչառութիւնները անշուշտ կը պակսեին՝ թէ որ մէկէրի ձգտելը ոչ ճիզվիթական սկզբունքն նոր առատան կը զօրանայ միաբանութեան մէջ, այսինքն թէ միաբանութիւն իր ազդեցութիւնը ազգին մէջ տարածելու համար պիտի ջանայ։ Ցաճկասանի մայրաքաղաքին ուրիշ երևելի քաղաքներու բնակիչներէն առած անձինքը աւելի առաջ քաշէ ամէն բանի կոչմանէ

(ԱՐԼԻ-Ա)

ՖԷՆՆԻՅԵԷ

ՊԱԵՐԼՄԱԳ

Պաերլմագլըզըն սապպի, վէ պուՆա զարշը իբբիսազը լազըմ կելէՆ բիտապիրը բէՆՁՖուզիյեէ

Ե-ՐԿ- ԲԸՄԲԷ ԷԸ Նամ ԻՆԿԻԼԻԶ զազէթասընտա կէօրիւլիւպ Ա.-Է-ԲԷԸ զազէթասընա տէրմ իսիլէն պիր մէդալէի Նաֆիէէնին թէրճէմէսի տիր.

Մալիւմ տիւր քի գալպ վիճուտըմըզըն հէր թարաֆընա գան կէօնտէրմէք իչին պիր գան խաղինէսի տիր.

Պինաէնալէյհ գալպ պէեինէ միդտարը քիֆաեէտէ գան կէօնտէրմէտիկի թագտիրտէ, պաերլմագլըզ վուգու պուլուր.

Պաերլմագլըզ դբսմէն վէ եա քիւլլիեէն վուգու պուլապիլիր.

Պու իքի ահվալտէ տախի, հէր նէ վուգու պուլաճագ իսէ, պիր հիսսի տախիլի պիզէ չօգ տէֆա խապէր վիրիր.

Հաթթա պաղըլար վար տըր քի, հիսսիեաթլարընը զաիպ իթմէզտէն էվվէլ, քէնտի քէնտիլէրինի պաերլմաղա միւսաեիտ պիր վաղիեէթտէ թութաղիլիրլէր.

Սինսի պիւլուդէ վաբել օլմուշ օլանլարտան չօգլար պաերլմա ալէամէթլէրինի թանըրլար. պաերլան պիր ատէմին չէհրէսի սօլար, կէօզլէրի գավանը, հիսսիեաթը զաիպ օլուր, վէ քէնտիսի եէրէ տիւշէր.

Նիւրէք գաֆաեա գան կէօնտէրմէտիկի հալտէ, հալիյլէ պէտէնին եիւզիւնէ տախի գան կիթմէզ, վէ իչթէ պունուն իչին ինսանընն ճիլտի (մարթ) ըէնկսիզ, սօուգ վէ պէլբի եափըշգան պիր հալ քէսպ իտէր.

Պաերլմա էնսասընտա կէրէք էմբը թէնէֆֆիւս (չնչառութիւն) վէ կէրէքսէ նապզ հիաս օլունուր տերէճէտէ պէթաէթ (ծանրութիւն) քէսպ իտէպիլիր, վէ պաերլան ատէմ հաղըգաթէն էօլմուշ կիպի կէօրիւնէպիլիր.

Պաերլմա սըրասընտա էմբը թէնէֆֆիւս պաղէն ֆէրեատ իլէ վուգու պուլուր, վէ եիւբէյին խաֆիֆ պիր թարղտա իճրաի վաղիֆէ իտիչի հիաս օլունապիլիր.

Պու հալ սաաթլարճա տէվամ իտէպիլիր. ֆագաթ ալէսսէվիյէ եալընըզ պիր գաչ սանիյէ իմթիտատ իտէր.

Պաերլմա պաղը քէրրէ վէխիմ պիր հալ քէսպ իտէպիլիր. ֆիլվագը պաղէն տերհալ էճէլ իլէ նիհաեէթ պուլապիլիր.

Էճէլ իլէ միւնթէհի օլան իչպու թէհլիքէլի պաերլմանընն պիր սէպէպի՝ եիւբէյին եաղա թէպէտիւլ էյլէմէսինտէն, վէ տիկէր սէպէպի տախի քիւլլիյէթլի գան զաիպ օլմասընտան իպարէթ տիր.

Միդտարը քիւլլի գան զաիպ օլտուղու էսնատէ, գանըն ադմասընը մէն իթմէք իւզրէ ֆէվգէլատէ դայտ ու իթինա իտիլմէլի տիր. լաքին պու սըրատա խասթէէի եաթբրարագ պաշը իլէ ումուզլարը վիճուտընտան զիեատէ ալչագ պիր վաղիեէթտէ թութմագ՝ պաերլանընն իատէի հաեաթընա աղիմ մէտարը վար տըր.

Պաերլան քիմսէլէր՝ հալէթը մէզքիւրէ իչին ալէլ ումուզ պիր իսթիատատը իրսիի ասապիեէ (ջղային ժառանգական ընդունակութիւն) մալիք օլուրլար.

Պիլինիպէ ինսանլարընն ազ գբսմը խուսուսի վագրթլարտա պաերլմագլըզա իսթիատանիմա տըր.

Պաղըլար զաեէթ խաֆիֆ պիր սէպէպ իլէ պաերլըրլար. — գօրդու, սէվինճ, տերտ ու գասավէթ, նախօշ մէնզարէլէր, միւրտար դօգուլար, սրճագ, վէ թէաֆիւնլիւ հավա, նակէհանի զուհուր իտէն գազա, միտէ վէ եա սաիր ալէաթը տախիլիյէտէն պիրինին տիւշարը խալէճան օլուշու՝ ինսանը պաերլտապիլիր.

Սաիրլէր իչին պաերլմա սէպէպլէրի թէխալիֆ իտէր, վէ հէր քէս քէնտիսինի պաերլմա հալինէ տուշար իտէն սէպէպը մութլագտան մուհաֆազա իթմէլի տիր.

Պիր ինսան պաերլտըզը սըրատա, եիւբէյինին վէ ազ-ճիյէրլէրինին սէրպէսթ սուրէթտէ իճրաի վազիֆէ իտիչինէ մանի օլան սէպէպլէր մէյտանտան գալտըրըլմալը տըր. մէսէլա, էկէրչի էլպիսէլերինի սրգրճա կիյինմիշ իսէ, կէվզէթմէլի տիր.

Ֆագաթ պու պապտէ իլք մուհիմմ իրտամէթ խասթէէի արգասը իւզերինէ եաթըրմագլըգտան իպարէթ տիր.

Տահմա պաերլմագլըզա միւպթէլա օլան պիր ատէմ թանըրըզ, քի, պաերլմագլըզն իլք ալէամէթի կէօրիւլիւր կէօրիւլմէզ, քէնտի հիւսնիւ բիղասըյլա պու վազիեէթի ալմագլըզը տահմա իթիեատ եյլէմիշ իսի, վէ պու վէճհլէ պաերլմագլըզը ազ վագրթի զարֆընտա միւնտէֆի օլուր իսի.

Էկէրչի պաերլան պիր քիմսէ զալէպէլիւլի պիր օտատա պուլունուեօր իսէ, տերհալ տրչարբեա չըգարմալը տըր. պունտան գաթինաղար, հիչ պիր վագրթի պաշը ալթընտա եասթըգ վազ օլունմամալը տըր.

Պաերլմագլըզն սուրէթը միւթատէսի՝ էօմրիւն գբսսալըզընա սէպէպի միւսթագիլ տէյիլ տիր.

ՎԱՐԴԱՆ Գ. ԹՈՒՄԱՍԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր հաղրէթլէրինին թահթը բիյասէթինտէ վէ Լուսինեան Գեր. Խորէն Սըրբազանընն ատենապետութիւնը թահթընտա, Կրօն. Ժողով, տիւն, Բաթրիգխանէտէ իճթիմա իթմիշ, վէ պաղը մահէլլի վէ խուսուսի մէսէլէլէր իլէ իշթիղալ իլէ, Կրօնական Ժողով ազասընտան վէ պիրինճի Ատենադպիրի պուլունան Ս.Շարունի Գեր. Յովհաննէս Ծ. վարդապետի, Եէնի գաբու քիլիսէսինին քարոզիչլիկինէ նասպ ու թայէին իթմիշ տիր.

Իշթիտիկիմիզ կէօրէ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր հաղրէթլէրի, Դիմաքսեան Գեր. Հմայեակ Եպիսկոպոսու, տիւն Բաթրիգխանէտէ տավէթ իտէրէք, վերիլէն գարար ահքեամընճա, թէքիրտաղա կիթմէլէրինի թավսիյէ վէ թէքլիֆ իլէ, պիր չօգ բէտերանէ նասիհաթ իթմիշլէր իսէտ, միւմայիլյհ Հըմայեակ Եպիսկոպոս, պիր կէօնա մուաֆագաթ կէօսթերմէմիշ օլտուղունտան, Եէնի գաբու քիլիսէսի քարոզիչլիկի մէմուրիեէթինտէն իսրաճ օլունմուշ վէ Սթամպոլտա հիչ պիր մէմուրիեէթտէ գուլլանըլմամասընա գարար վերիլմիշ տիր.

Գեր. Հմայեակ եպիսկոպոս պունտան ադտէմ էրզրում, Վան, Մուշ վէ Տիարպէքիրէ Առաջնորդ նասպ օլունմուշ, վէ ֆագաթ հէր տէֆատա իսթիֆա իթմիշ, վէ Նիհաեէթ, տէնիզ քէնարը պիր մահէլէ քէնտիսինէ մէմուրիեէթ իհալէ օլունտուգտա, դապուլ իտէճէկինի պէեան իթմիշ իսէ տէ, պու քէրրէ թէքիրտաղա տա կիթմէքտէն խաթինքեաֆ իթմիշ տիր.

Միւմայիլէյհ Գեր. Հմայեակ եպիսկոպոս, Էրզինճեան վիճակը իւզերինէ եպիսկոպոս ձեռնադրել օլունմուշ իսէտ, ասըլ մահալը մէմուրիեէթի օլան մէզքիւր մահէլէ տախի կիթմէմէքտէ տիր.

Միւմայիլէյհին եպիսկոպոս օլմասը Էրզինճեան միլլէթտաշլարըմըզա մալի 4-500 լիրաեա օլմուշ տուր.

Պու հալ հէմ քիլիսէմիզ դավանիյինէ մուղաեիր, վէ հէմտէ մուճիպի էսէֆ տիր.

Տիւն Ամեն. Խրիմեան Սրբազան Հաղրէթլէրի, Բաթրիգխանէէ պիթթէշրիֆ՝ Ամեն Ս. Պատրիարք Հայր հաղրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր.

Ասորիլէրին Կաթողիկոս վէքիլի էֆէնտի, տիւն, միլլէթիմիզ Բաթրիգխանէսինէ կիտէրէք Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր հաղրէթլէրի իլէ կէօրիւշմիւշ տիւր.

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր Հաղրէթլէրի, տիւն ադշամ Գատը-քէօեիւնէ պիթթէշրիֆ Ունճուզատէ Սաատէթլու Արիկ վէ Մաթուս էֆէնտի Պիրատերլէր Հաղարաթընդն գօնագլարընտա միւսաֆիր գալմըշլար տըր.

Թարսուստան Բաթրիգխանէէ վարիտ օլան ըէսմի էվրագտան անլաշըլտըզընա նազարէն՝ մահէլլի մէզքիւրտէ, քիլիսէմիզտէ վաֆթիզ օլմուշ պիր էրմէնի տէլիդանլըսը պու քէրրէ վէֆաթ էթմիշ օլմաղլա, մահէլլի մէզքիւր Բրօթէսթան միսիօնէրլէրի, միւթէվէֆանընն ճէնազէ վէ տէֆինի քէնտիլէրի իճրա իթմիշ օլմալարը իլէ, մահէլլի մէզքիւրտէ գէյլ ու գալ զուհուր էթմիշ տիր.

Նասըլ քի իլան իթմիշ իտիք, Վէքիլ Հայր սուրբ, Պէյօղլու միւհթէրէմ թաղ. խորհուրդունուն տավէթի մախսուսէսի իւզերինէ, բաղար կիւնիւ մահէլլի մէզքիւր քիլիսէսինտէ Ս. Պատարագ թագտիս իթմիշ, վէ բէջ միւէսսիր պիր քարոզ վերմիշ տիր.

Պու քարոզ հաղգընտա, եարընքի նիւսիէմիզտէ պիրազ մալիւմաթ վերէճէկիզ տիր.

ԼՕՐԻՍ ՄԷԼԻԳՕՖԸՆ ՃԷՆԱԶԷ ԱԼԱՆԸ

Նիս չէհրինտէն դեկտ. 27 թարիխի իլէ պէրվէճհի աթի եաղըլմըշ տըր.

Ժէնէրալ Լօրիս Մէլիգօֆըն ճէնազէ ալաեը, եէվմի մէզքիւրտէ, ֆէվգէլատէ պիր գալապալըգ մէվճուտա օլտուղու հալտէ, իճրա օլունմուշ տուր.

Նիսատէ պուլունան ատաքիր վէ զապթան վէ մէմուրիյնի միլլիեէ իլէ շէհրի մէզքիւր վալիսի վէ պէլէտիեէ ըէեիսի վէ Ռուսիա գօնսօլոսու իշպու ըէսմտէ հազըր պուլունմուշլար տըր.

Թապութուն իւզերինէ քիլլիեէթի չիչէքտէն եարըլմըշ չէլենքլէր գօնուլմուշ տուր.

ՃԷՆազէ ալաեընընն իճրասը էսնասընտա, Թօբլար աթըլմըշ տըր.

Սապըգ Մամուլուն սահիպ իմթիեազը Ս.յվազեան էֆէնտի, Դալաթատա Բէնշէնպիհ-ազարընտա, Իրսի խանընտա պիր մաղազա քիւշատիյէ, Նէֆիս զէյթուն եաղը, վէ էզզիզ շարապ, վէ մաստիգա վէ էն ալէա ճինստէնտէ սապուն, վէ քէգալիք էնվայի նէֆիս գօնեագլար, վէ հաթթա ժօրժ Սալամոն գօնեաղը տախի կէթիրթմէքտէ պուլունտուղունտան, մէմնուն օվալարընը արզու իտէն զաթլարընն թէչրիֆլէրի իմթար վէ տավէթ օլունուր.

Պոչչա ատասընտան պիր սէնէլիքտէն եիկիրմի սէնէլիկէ գատար էսկի շարապլար իլէ, Գըպրըսըն տախի Գումանտարիա թէմիեէ օլունան շարապլարը պուլունտուղունտան, լիւզումու պուլունան զաթլարընն մալիւմաթը օլմագ իւզրէ, իլան օլունուր.

ԻԼԱՆ

Ալէլ ումումի էրմէնի մէքթէպլէրինտէն չըգան թալէպէլէրին թիւրքճէ եազըլարը, հիսսին վէ իմլա ճիհէթի իլէ տուն օլտուղու էքսէրիա կէօրիւլմէքտէ օլուպ, մէքթէպլէրտէ հիւսնիւ խաթթընն լիւզումու տախի, էն էվվէլ Գուրդէն էֆէնտինին թահթը իտարէսինտէ պուլունան Հայկական մէքթէպլինտէ պիր սէնէտէն պէրու, մէվկի իի իճրաեէ գօնուլարագ, ճճիղլէրի թիւրքճէ հիւսնի խաթթ թալիմիթմէքտէ օլտուղումտան, մէքթէպի մէզքիւր թալէպէլէրինին եագըլարը ատէթա պիր գալէմտէ միւտտէթի մէտիտտէ չալըշմըշ քեաթիպլէր եազըսընա թէմամը իլէ միւշապիհ օլտուղու միւտիրի միւմայիլյհին տախի թահթը թաստիգինտէ օլմաղլէ, ճիւզի պիր մասաշ իլէ հէր հանկը մէքթէպ իսթեր իսէ օրաեա տախի կիտէճէք վագթըմ օլտուղունու իլան իտէրիմ.

ԱԼԻ ՂԱԼԻՊ

ՄՕՆԹԼ ԲՐԻՍԹՕՅԻ ՈՐԴԻՆ

Պէշինճի ճիլտ նէչը օլունուպ, պիր ճիլտ պագի գալմըշ տըր.

Յարութիւն Բրիստափորեան թարաֆընտան թապ վէ նէչը օլունան պու բօման քիթապընընն, նէ տէրէճէ չաեանը միւթալէա օլտուղու հագգընտա պահնա կիրիշմէկէ, վէ պինաէն ալէյհ գարիինի քիրամ հազարաթընա թավսիեէեէ լիւզում կէօրմէիզ. անճագ չու գատարընը պէեան իտէրիզքի, մէզքիւր բօման հէման հէր լիսանա թէրճէմէ իտիլմիշ վէ եիւզինէրճէ սարֆ օլունմուշ օլուպ, էլան թապ վէ նէչրինէտէ տէվամ օլունմագտէ, վէ պու սուրէթլէ Ֆրանսանընն էֆքեար, ատաթ, ախլէագ վէ մէտէնիեէթինէ սաեիր միլլէթլէր տախի միւշթէրիք վէ հիսսէմնտ իտիլմէքտէ տիր.

Հէր քիթապը տիւքքեանլարընտա վէ պա խուսուս սուճու օղոս վէ Յակոբ աղալարըն տիւքքեանլարընտա, վէ չարչը գարուսունտա Սէրէթճի խան գարչըսընտա Թիւթիւնճիւ Գէորգ աղանըն տիւքքեանընտա պէհէր ճիլտի 10ար ղուրուշ ֆիեաթլա սաթըլմագտէ տիր.

ՆՈՒՅԻ ԿԱՂԱՆԴԻ

ՀՆԶԱԿ

Հաւաքածոյ զուարճաբանութեանց

Ա. Բ. Գ. Դ. Ե. Հատորք

Ի միասին կազմեալ

Գին 30 դահեկան

Սոյն հինգ հատոր հաւաքածոյն որ ասկէ առաջ 60 դահեկանի կը վաճառուէր, այս անգամ 20 ձեռք ծնացած ըլլալուն՝ կազանդի առթիւ որոշուեցաւ կէս գնով այն է 30 դահեկանի վաճառել.

Կը գտնուի Պահճէ-գաբու Ջրավաճառ Պօղոս աղայի քով.

ՄԷՏՐԷՄԷ

Եաթաղան

ՄԻՖԹԱՀԸ ԻՄԼԱ

ՃԻՒԶԻ ԷՎՎԷԼ

ՀԷՃՁԷ, ԴՐԱԱԹ ՎԷ ԻՄԼԱ ՈՒՍՈՒԼՈՒ

Էսէր

Ա. ՍԷՐԱՅԻ

Իգնատիոս Սէրայտարեան էֆէնտինին իշպու էսէրի, թիւրքճէ գըրաաթը իչին սուհուլէթպախշ օլուպ, վէ մէքթէպլէրտէ իսթիմալի զրմիրընտա միացեալ ընկերութիւն թարաֆընտան տախի պիթթահսին գապուլ օլունմուշ օլտուղունտան, ումումի մէքթէպլէրտէ տախի խաթիմալիյէ հէմ շակիրտանընն խաթիֆատէսինէ, վէ հէմտէ մուէլլիֆինին թէշվիգինէ հիսմէթ օլունմասընը խասսէթէն թավսիեէ վէ իխթար իտէրիզ.

ՏՕԲԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Սանաւոր դարման

Գաղղիական ախտից, եւ ծնդական գործարանաց.

Կալաթա, կամուրջին գլուխը, թիւ 5.

ԶԱՎԱԼԸ ԶԷՎՃ

Եաթաղան

ՄԻՆԱՍԻՊԷԹ ԻԼԷ ԱԼԱԳԱ

Պու կիւնլէրտէ պաղատէ մուհարբեր իսմ իլէ, բօման օլմաերպ ճիտտէն վուգու պուլմուշ զաեէթլէ ճալիպլի ախգաթ վէ իպրէթ ալընըպ իսթիֆատէ օլունճաղ պիր հիքեաեէ նէչը օլունմուշ օլուպ, պէյլէ պիր մէշհուր հիքեաեէտէն լէզզէթեապ վէ ֆայիտէմէնտ օլմալարընը ումում միլլէթիմիզէ թավսիեէ իտէրիզ.

Սաթըլտըզը մահալլէր Իսթանպօլտա Զագմագճըլար եօգուշունտա 47 նումէրօլու տէֆթէրճի Մանուկ աղանընն տիւքքեանը, վէ Բէօրբիւ պաշընտա սուճու Պօղոս աղանընն տիւքքեանը տը՝ր, վէ հէր զաղէթա միւվզզիլէրինտէ տախի պուլունուր.

Միլլէթիմիզտէն պիր էհլի սանաթքիմնէ, խայլու վագրթի խասթէլիք չէքմէքտէն սոնրա կէօզլէրի պօզուլտուղու իչին սանաթընա տէվամ իտէմէտիկի վէ իբի սէնէտէն պէրու տէօրթ նէֆէր չօճուղու իլէ սոն տէրէճէ զարուրէթէ տիւչար օլմուշ իտիւկի ճիհէթլէ, պիր էհլի սէվապ զաթ պու հիքեայէյի թապ իթտիրիպ պիթթիւն հասըլաթընը մէզգումի պիչարէեէ թախսիս իտէճէք տիր քի օլ պիչարէ տախի մէպլաղը մէզքիւրիւ էլինտէ սէրսաեէ իտիպ պիր իթթուքթարագ չօլուգ չօճուղունուն էքմէք բարասընը թէտարիգ իտէպիլինին.

Պու խուսուս մալիւմ օլտուգտա իշ պու հիքեայէնին նէ տէրէճէ չաեանը թէշվիգ օլաճաղը զահիր վէ նիւմաեան օլուր.

Նոր հրատարակութիւն

ՄԻՆԱՍ ԳԱԲԱՄԱՃԵԱՆ

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔ

ՀԱՑՈՅ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ

Գին 2 ղուրուշ

Տպագրութիւն Դ. Պաղտասարեան (Ադրամեան)

Կը պարունակէ Պատմութեան գըլխաւոր դէպքերը ու անցքերն իրենց յարակից մասերովը, երկրին բաժանումները, կլիման եւ արտադրութիւնները, Հայաստանի հնախօսութեան վերաբերեալ համառօտ տեղեկութիւններ, Հայոց հին կրօնքը, հպատակութեան ժամանակները, կաթողիկոսունք, պատրիարգունք եւ ժամանակակից պատմութեան որ մինչեւ մեր օրերը կը հասնի, ոճն է կոկիկ եւ դիւրըմբռնելի մանաւանդ տղայոց համար- Կիսակաղմ. երես 150.

Մէգքիւր քիթապ, հիչ չիւրէհէ ճայլիզ տէկիլ տիր քի, մէքթէպլէրիմիզ թարաֆընտան քէմալի մէհմունիյէթլէ գապուլ օլունաճագ տըր.

ASTHME ET CATARRHE

ԱՍԹՄ Է ԳԱԹԱՐՐ

(ՆԷՖԷՍ ՏԱՐԼԸՂԸ ՎԷ ՆԷԶԼԷ)

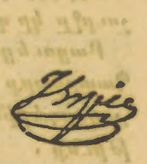

Պու քէյֆսիզլիքլէր էսբիք թէսմիյէէ օլունան սիկարէթլէր իլէ տէֆ օլունմագտա տըրլար. Գութուսու 2 ֆրանգ տըր.

Կէօքիւս սրգընտըսը, էօքսիւրիւք, նէզլէ, նէվրալժի, պունլար իչին ատախ միւֆիտ տիր.

Հէր սիկարէթին իւզերինէ պուլունաճագ օլան իմզաեա տիգգաթ օլունմալը տըր.

Պէյօղլուտա Մ. Գանճիւք պիրատերլէրին Պրիթանիք նամ էճզախանէսինտէ պուլունմագտա տըր.

QUINA-LAROCHE

ԷԼԻՐՏՍԻԿ՝ ՊԻՆԷՕ

Իշպու Գինա-Լարոշ, էօյլէ ատի պիր մուալիճէ օլմաերպ, իլլա ճիտտի իլիմ վէ իմէք զահմէթ իլէ վիճուտ կէլմիշ տիր, չէօյլէ քի, պունու թէրթիպ վէ իհտաս էտէն զաթ, պիւեիք միւքեաֆաթլարա նայիլ օլմուշ տուր. եանի 16 պին ֆրանգլըգ նագտի պիր միւքեաֆաթա նայիլ օլտուղտան պաշգա, պիր չօգտա ալթուն վէ սայիր միտալլար ալմըշ տըր.

Պու մուալիճէնին Թերթիպի իչին, իւչ քէրրէ քինքինանընն էսասը ալընարգտան սոնրա, զաեէթ էզզիզ վէ զաեէթ լաթիֆ պիր իքսիր եաբըլմըշ տըր. Իշթէ Գինա-Լարոշուն, սայիր պու եօլտա մուալիճէլէրին քեաֆֆէսինտէն զիեատէ ալէալըզընն սըրր վէ հիքմէթի պունտա տըր. Պու իլաճ միտէ իւֆիւնէթինի տէֆ իսպա, իշթահ աչար, գանա գուվվէթ վիրիր, վէ կէչմէեէն նէօպէթլէրի վէ սայիրէտեիէ տէֆ իտէր.

Փարիս, 22 վէ 19 Տրուօ սօգազընտա վէ էճզաճըլարտա պուլունուր.